

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉN-VÁRMEGYÉNEK ÉS A ZEMPLÉN-MEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLETNEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉS ÁR.
Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt 50 kr.
Bérmontion levelek csak ismert kasszától fogadtatnak el.
Készlet nem adtna vissza.
Egyes szám ára 20 kr.
A nyitáskor minden garmondor díja 20 kr.

HÍRDETÉS DIJ
hivatalos hirdetéseknek:
Minden egyes sor után 1 kr.
Azonnali költség 30 kr.
Kiemelt díjazású a körrel ellátott hirdetésekért természet szerint minden 1 centiméter után 3 kr számítatik.
Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.
Hirdetés a „Zemplén” nyomdába küldendő.

Jókai Mór.

Tizenhét éves korában írta *Jókai* első művét, „A zsidó fiút.” Azóta maig ír és ír szakadatlanul. Aki nem a maga, hanem a magyar nemzet halhatatlanságáért dolgozott: az méltán megérdemli azt a tüntető lelkesedést, melylyel nemzete az ő 50 éves írói jubileomát megülni akarja. Azt az entuziazmust, melyet a *Jókai* 50 éves írói munkásságának elérése a főváros művész-körében keltett: megértették a törvényhatóságok s a vidék minden pontja és, gondolom, meg fogja érteni S. A.-Ujhelylyel együtt Zemplén-vármegye is.

Szégyen lenne vármegyénk székvárosára, ha a *Jókai* név varázsa nem hatná rá: akinek lángszelleme előtt leborult az egész művelt világ; aki meghódított minket magunknak: másokat nekünk.

E cikkely kerete szerfelett kicsiny, az írója pedig gyengének érzi magát a *Jókai* név jellemzésére. De amiképen az áldozatban nem az a fő, mennyit adunk, hanem hogy milyen érzéssel adjuk: úgy egy áldozatban is nem a szavak ereje, vagy fensége, hanem egyedül az őszinte lelkesedés az, amit érzünk a Gondviselés iránt, hogy *Jókai*-nekünk adta, ami által nekünk dicsőséget szerzett. Igen, mert a *Jókai* név egy a mi felmagasztalásunkkal. Előbb félelmetes volt a magyar nép hadban: *Jókai* dicsőségessé tette békében, a toll erejével. Igen! Ő írói munkásságával s ebben nyilatkozó zsenijével szerzett nevünknek fényességet.

Mi volt *Jókai* előtt a magyar regényirodalom?

Fejletlen csecsemő: dadogó nyelvvel, botorkáló lábakkal. *Jókai* erőteljes férfivá fejlesztette, aki elbűvöl nyelve bájával, mint

a régi szirének; lebilincsel akadályt nem ismerő tetterejével.

Az ébredező nemzeti szellem hatása alatt kezdett írni, az alatt maradt mindvégig. Vannak a forradalom alatt írt művei, amelyekből kihallatszik mintegy a csatakiáltás, majd a diadal mámor, végül a bukott ügy feletti kesergés. Az abszolutizmus alatt buzditott a magunkat összesedésre; az alkotmány visszaállítása után a modern étellel való megbarátkozásra.

Kezdetől mostanig a nemzeti génusz sugallata alatt írt.

Tárgyait legtöbbször a bomladozó középosztály életéből merítette s abból feltárta mind a becsüendő, mind a kárhözható vonásokat; a könnyelműséget ostorozta. A félszégeket humorával tette nevetségessé. De e regényeinek keretében mint panorámában mutatta be a magyar társadalom minden osztályát, annak individuális jellemét.

Ott van az őszinte, szíves, kevés beszédű, de józanészű magyar paraszt; a külföldön lebzselő mágnás; a régi tradíciókban élő pazar nemes; vagy ezeknek ellenkező jellemei: a kortes, falusi bíró, iskola-preceptor, táblabíró, Bécsben élő magyar dáma, vidéki kisasszony, nemes úrasszony, pap, katona, a furfangos cigány, a városi bankár, vagy a falusi zsidó. Mind igazi, mély lélekismerettel megfestve.

Jókai 50 év alatt felkutatta e nemzet egész lélektanát és megrajzolta azt annyi virtuózitással, amennyivel se előtte, se alatta senki. Hogy magunkra ismertünk, hogy ránk ismert a fejedelmi ház, a külföld: abban az oroszlánérdem a *Jókai*-é, akinek regényei útát törtek a nemzet szívéhez; felnyitották a fejedelmi vár ajtait; helyet foglaltak a művelt külföld olvasó-asztalain.

Ötven év alatt vele örült, vagy vele sirt minden művelt ember; mert lángereje volt ahoz, hogy a torzképekkel kacajra fakasszon; a fenségessel sirásra vagy bámulatra keltsen. A torz és az ideális ember lelkéhez ezer kulcsa volt, hogy azokat finom nüanszaival megfesse.

Az ő regényei színesek, mint a virág szirma, tarkák mint maga az élet, mint egy színes rét reggel, midőn a harmat a fűszálakon, a nap kelő félben, a méhek zsonganak; a természet káros és hasznos teremtsései felébrednek.

Ő az idealista írók fejedelme, a ki mindig írt és tanult, csak a realistáktól és a materialistáktól semmit. Írt ezenkívül drámákat, tragédiákat a nemzeti hősről; verseket élclapjába a politikai és társadalmi élet fonákjairól. Emellett egész élete tanúsága újabb történelmünknek. 48-ban a reformáló iljuság egyik vezére; a forradalom alatt katona, utána bujdosó; azóta egyik kitűnő parlamenti szónok. Egyszerűen egész élete folytonos láncolata volt újabb nemzeti eseményeinknek.

Volt? Hiszen most áll dicsősége magaslatán, mikor egy egész nemzet készül szelleme előtt leborulni.

Zemplénvár-megye székvárosa főhajtás nélkül állana?

Nem! A szívnek teljességéből beszél a száj. Fel tehát Zemplén vármegye nevében!

Jókai 50 éves írói napja legyen a mi napunk is. De csak egy nap lenne a mi ünnepünk a *Jókai* szellemének?

Ő messze célt munkált írói munkájával. Teremteni egy művelt, okos magyar nemzetet! Lehet-e művelt magyar ember, aki *Jókai*-t nem ismeri?!

Ugy hódolunk igazán az ő szellemének, ha a biblia mellett az ő művei is helyet

TÁRCA.

Heroizmus a zenében.

— A „Zemplén” eredeti tárcája. —

Kinek szeme ne villant volna meg, kinek lelke ne gyúlt volna tüzre, midőn a *Rákóczi-indulót*, ezt a búval és reménytel, erővel és lelkesedéssel telt nemzeti dallamot meghallotta? Ki ne érezte volna önkéntelenül izmait megfeszülni, ujjait fogásai összeszorulni, lábát előre mozdulni e szentelt hangok hallatára? S ki ne érezte volna ki, ha nem ismeri is máskülönben a Marseillaise-t, azt a hevet, az ellenállhatatlan erőt, azt a mindent magával ragadó, mindent eltiporó lelkesedést, mely e szilaj forradalmi indulóból feléje leng? Még ma, 100 év múltán is, a fanatizmusig képes e dallam hevíteni minden fráciát, s aki akár őket magukat hallotta e dallamot énekelve, akár az „Ember tragédiájának” forradalmi jelenetét végig nézte valamelyik elsőrangú színpadon, képes megérteni a francia forradalom ama tábornokának üzenetét, ki a konventtől vagy 20,000 katonát, vagy ugyanannyi példány Marseillaise-t kért.

Igen, a zene, ez a szívünkig velőnkig ható művészet, amint a szerelmi öröme és fájdalomnak, a vallásos imádatnak és kétségbeesésnek, úgy a lelkesedésnek, hősiességnek is hű tolmácsolója, kifejezője, sőt ez utóbbiakat az összes többi művészeteknél jobban képes magyarázni, mondhatni azoknak kizárólagos magyarázója. A zene a bátorság inspirálója, a diadal főmunkása, a haza öre vagy megbosszúlója; *Tirtaeus* és *Rouget de l'Isle*

neve a spártai és francia seregek győzelmeitől elválaszthatatlanok. A heroizmus, vagyis a jellem-erősség, szilárdság, lelki nagyság igen sokszor a zenében leli alapját és kiindulását. A zene elmaradhatatlan kísérője volt és lesz a háborúnak, talán hogy némileg elfedezze annak iszonyait; jobban hozzátartozik, mint a valláshoz és szerelemhez, — az embereknek könnyebb csendben imádkozni, vagy szeretni, mint egymást csendben megölni. Az állatoknál, különösen a madaraknál, de a pókoknál és tücsköknél is, a harag épügy, mint a szerelem, dalra készíti a felindult kebleket. Az ember, akár vad, akár művelt állapotában, mindig zenével ingerelte magát a harcra. Gedeon harci zajjal verte meg a midianitákat, s Jeriko falai sohase omlottak volna le a trombiták harsogása nélkül; az ősgermánok, mint Tacitus írja, szájok elé tartott paizsaikba dalolva, rohantak a csatákba s ma egész rendes zenekarok vannak szervezve mindenütt a katonaságnál. S vajjon miben áll a hangok ereje? Erősítik lelkünket, a veszély fölé emelik szívünket. A gyermekek dalolnak a sötétben, hogy kis hangjukkal elfedezzék a csend rettenetes hangjait; a lovak nyertének és ágaskodnak a harsonák és dobok hallatára. A zene misztikus hatalma kettős: egyfelől lecsendesít, másfelől fölingerel, elringatja a fájdalmat és fölébreszti a bátorságot, rózsát vagy borostyánt helyez a homlokra.

Kivéve a költészetet és az ékszészölést, semmi más művészet nem képes a heroizmust annyira inspirálni, annyira kifejezni, mint a zene. Egy szobor, egy templom sohase fogja a harci lelkesedést fölkelteni; egy kép nem fog magával ragadni egy sereget. Csak a zene képes erre, a szabályos és bizonyos törvények által módosított hangok. A

harci indulat kifejezésére legszükségesebb a ritmus; a zenei heroizmus inkább a ritmus, mint a dallam, összhang vagy hangszerelés kérdése. Némelyik hangszer alkalmasabb ezen lelkesedés kifejezésére, mint egy másik. Így az orgona az imához alkalmas; az oboa és a kürt erdőkről és mezőkről beszél; a violoncello mintha Romeó és Julia sóhajtsait nyögdecselné; épügy a trombita »par excellence» harci hangszer. Azonban ez is mellőzhető s a ritmusz egymaga is képes előidézni a harci indulatot. Minden harci zene ritmikus, kezdve a legrégebb időkől egész a Marseillaise-ig. A szerelmi vagy vallásos zenében a szépség mindig vagy a harmoniában, vagy a dallamban áll, a ritmusban ugyszólván soha; ellenben a harci daraboknál a ritmikus erő tűnik fel és nyomul a földre. Az ujoncokat dobpergéssel tűzbe lehet vezetni, és a gyermek is azonnal észreveszi, ha egy indulót játszunk neki az asztalon ujjunkkal.

A katonai heroizmus nem egyéb, mint egész lényünk indulója a veszély s ha kell, a halál előtt, és a zene azért oly csodálatosan alkalmas kifejezni vagy előidézni ezt a mozgalmat, mert maga is mozgalom. Amennyire egy dolog egy másikat sugalmazhat, annyira sugalmazza a dallam a fizikai mozgást; nemcsak a mozgás képzetét adja meg, hanem mintegy fölhív, fölingerel a mozgásra.

A zene az egyedüli művészet, melyben a mozgás erővel párosul. Az építészetben, szobrászatban, vagy festészetben az erő szintén megvan, sőt ott még azzal az előnyvel is bír, hogy tapintható és látható, de egyuttal mozdulatlan és e mozdulatlanság okozza, hogy az épített, faragott vagy festett műalkotásban mindig kevesebb élet van, mint a zenei darabban. Tekintsünk meg egy

foglalnak könyves szekrényeinkben. A *Jókai* regényei nem izasztásra szánt művek levén: mint a külföldi divatos regények, a fejlődő leány, az ifjú, a férfi, az öreg egyformán kezébe veheti és csak tanulhat belőlük.

Uraim! Könyvvel és tollal építsük föl Magyarországot!

Péter Mihály.

Vármegyei ügyek.

Vármegyénk közigazgatási bizottsága rendsz. havi ülését f. hó 8-án d. e. tartotta főispánunk öméltósága elnöke alatt. Az alispán jelentése szerint Amerikába utlevél nélkül kivándorolt a múlt hó folyamán 225, visszajött 79 egyén. Zsidó zsigiskolákat újabban föl nem fedeztek. — Az árvaszéknel feldolgoztak ápril hónapban 1703 ügydarabot; éspedig elintézték Karsa Ferenc előadó 249. — Spillenberget B. 282. — Pékár Gy. 293. — Farkas D. 321. — Pólyai Gy. 329. Klimó M. jegyző 229 ügydarabot. A hátrálékos darabok összes száma: 488, szaporodás az igatába érkezett ügydarabok forgalmában 200. — A főorvos havi jelentése szerint a hólyagos himlő elszórtan jelentkezik. A ronszó toroklob (difteritisz) fészke B.-Keresztúr; szórányosan mutatkozott Hotykán és Petrahón, ugyszintén a szerencsi járás területén is.*) A Kladzánból jelentett eset nem bizonyult difteritiszesnek. Járványorvosok alkalmazása és további hathatós intézkedések megtétele végett a kir. belügyminiszterhez felterjesztés tétellett. A f. év I. negyedében ingyen kiszolgáltattott 2505 db. recept szegény betegek számára. A kir. törvényszéki fogházban a görvélykór terjed s a jelenben 50 betege van. Felirat intéztetett a kir. igazságügyi miniszterhez, hogy a fogház lakosainak, egészségük megóvása érdekében, a szabadban való munkáltatást megengedni kegyeskedjék. — A kir. ügyész jelentése szerint az említett fogházban a rabok létszáma: 182. Élelmezés ellen panasz nem volt. A tüdő- és görvély-korban szenvedők száma napról-napra emelkedik. — A kir. tanfelügyelő javaslatának elfogadásával állami kisdudóvok felállítására alkalmas helységeket kijelöltek: Alsó-Hrabóc, Csértész, Czeke, B.-Ujlak, Lasztómér, Málca, Nátafalva, Órmező, Pazdics, Sökut, Szacsur, Szécs-Polyánka, Szinna, Sztára, Sztropkó, M.-Csemernye, Vársárhely, Velejte, V. Ardó, Vécse, és Hoór községek, — állandó nyári gyermek-menedék helyek létesítésére pedig: Erdő-Bénye, Karád, Kis- és Nagy-Czigánd, Király Helmezt, Lelesz, Legyes-Bénye, Lelesz-Polyán, Nagy-Tárkány, Szerencs, Tolcsa és O.-Liszka községek, — a Mád, M.-Laborcz és B.-Keresztúr községekbe tervezett állami kisdudóvó intézetek ügye pedig már a teljesedés stádiumába lépett. — A vármegyei kulturális alaptól, iskolaépítés költségeire, megszávtak 1500 ftot, melyből a n.-polenai gk. iskola 400 ft, — a szomotori 100 ft, — az e.-bényei iskola 1000 ftnyi segedelembe fog részesített. — A kir. áll. ép. hivatal főnökének jelentése szerint a n.-erdei Laborcz-híd teljesen helyreállított s f. hó 4-én a közlekedésnek már át is adatott. —

*) S.-Patakról jelentették nekünk, máj. 7-iki kelettel, hogy ott a difteritisznek hét esete volt. Szark.

festményt, mely egy század elvonulását tünteti fel. azután hallgassuk meg a Marseillaise-t s azután mondjuk meg, hogy a két sereg közül melyik megy jobban?

A heroikus zene forrásai a nemzeti dalok s a harci zene oly messzire visszavezethető, mint maga a harc. Már bölcs Salamon 20000 trombitát és 40000 másféle hangszert: u. m. hárfát, citerát stb. készítettett. A spartaik Tyrtaeust fővezérré nevezték ki, mivel jól fuvallott. A gallok kiabáltak, a germánok *barditus*-nak nevezett dalt énekeltek a csatába vonuláskor. A középkorban is mindenütt találkoznak harci dalokkal. Maga a szép ó-francia *Roland*-dal nem egyéb mint hadi dal, mely a lovasság indulója volt; ilyen az ós-német *Hildebrand*-dal, ilyenek a *Nibelungok* egyes nagyszerű részletei. Tulajdonképeni katonai zenét XIII. Lajos francia király kezdett szervezni s ezeket utódi, XIV. és XV. Lajos is nagyon kedvelték. Ezen korszakban hatolt át Németországból a többi országokba az a szokás, hogy a katonai zenekarok a nyilvános helyeken játszanak.

De különösen a francia forradalommal kezdődik a heroikus zene kinyílása, kifejlése. A párisi konzervatóriumot Jarette, a nemzeti gárda kapitánya, alapította és ő tanította be először a Marseillaise-t a katonáknak, kik azután az egész világot bejárták és felforgatták azzal. Lehelletére felgyultak a szent háborúk, de egyúttal a lázadások és forradalmak tüzei is. Dicsőség és gyalázat egyaránt járt nyomaiban, de a legrátabb kihágások se voltak képesek azt erejétől, nimbuzától megfosztani. Dacára a szennynek, mely reá tapad, e dal isteni eredetű. *Rouget de l'Isle*-nek, a rémuralom által bebörtönözött, de később kiszabadult királypártinak esze ágában sem volt forradalmi dalt

A kir. pénzügyigazgató jelentése szerint a f. évi ápril hónapban betolyt egyenes adókra: 22,296 ft 43 $\frac{1}{2}$ kr. (most kevesebb, mint a múlt évben ilyenkor, 997 ft 48 krral.), hadmentességi díjra 202 ft 79 kr. (most kevesebb 156 ft 07 krral). — *B.-Szerdahely* község volt úrbéres közönségének a reá 2900 ft adóhátrálék után állítólag sérelmesen kirótt 395 ftnyi végrehajtási költségterítmeny töröltetése iránt benyújtott folyamodása véleményadás végett a kir. pénzügyigazgatósággal közöltetett. — *Mai-láth* József gr. folyamodásában a Perbenyikből Lácára vezető vicinális útnak járható állapotba helyezését kérvén: záros határidő kifizetésével fölhivatott a járás főszolgabírójára, hogy a hozzájáruló lások iránt az érdekelte községekkel folyamatban lévő tárgyalásokat fejezze be és az ut jókarba helyezéséről haladéktalanul gondoskodjék. — Egy magán-sürgönynek Perbenyikről Ujhelybe érkezése teljes hat órát vévén igénybe: az ügy, a magán panaszos kívánsága szerint, megvizsgálás végett a kerületi posta- és táviróigazgatósághoz áttétetett. — Végezetül fölemlítjük, hogy Szabados Pál, Czvik Bazil, Simkó János, Pelyó Mihály, Rák István, Perenci Mihály és Micsányik János hadkoteles egyéneknek kivételes nősülhetés megengedéseért benyújtott folyamodásaik kedvező elintéztést nyertek.

A kir. kereskedelemügyi miniszter értesítette a vármegye közönségét, hogy a vármegye területén létező összes gyárak és nagyobb ipartelepek megvizsgálása céljából *Békéssy* Sándor országos iparfelügyelőt küldte ki.

A községi jegyzőjelöltek szakképességének megvizsgálására alakított vármegyei bizottság előtt e hó végén lesznek a vizsgálatok. éspedig a jelöltek f. hó 29-én bocsáttatnak az írásbeli, másnap a szóbeli vizsgálatra.

Pénztári vizsgálat. Az 1870. évi XLII. t. c. 58. §-ának n) pontja értelmében működő küldött-ség f. hó 12-én vizsgálta meg a vármegyei és gyám-pénztárakat. A pénzkezelésre, a pénztári készletek számonkérésére és a számvitel s könyvelés ellenőrzésére kiterjeszkedő vizsgálat teljesen megnyugtató eredménnyel végződött.

Dercsényi Kálmán.

(1824—1893.)

Ismét egygyel kevesebb azoknak a száma, kikről méltán el lehet mondani, hogy: híven betölték emberi és honfi tisztüket.

Dercsényi Kálmán született 1824. február 28-án a Bereg-vármegyei Pusztá-Keresztésen. — Atyja, Ferenc, anyja az ósnemes Szemere-családbeli *Szemere* Klára volt. Iskoláit Kassán és Pesten végezvén, 1845-ben nyerte el az ügyvédi diplomát; azonban a magyar nemzet újjászületésének hajnalán letette kezéből *Themis* mérlegét annak csak kardját tartotta meg és már 1849. évben a dicső *Bem* hadseregében, mint a hős *Bethlen* Gergely gr. ezredessége alatt álló hírneves Mátyás-huszárok egyik vitéz kapitánya, résztvesz a csodálatos hősiességgel vívott erdélyi csatákban.

Ott volt a piskii hídnál 1849. év február 9-én, hol majdnem egyenlő haderővel 16,000 ember, 58

irni, ő csak hazafias dalt akart szerezni, egyedül az idegenek ellen hívta fegyverre honfitársait.

Rouget de l'Isle, mint műszaki kapitány, Straszburban állomásozott, mikor az alsó-rajnai önkéntesek parancsot kaptak a Luckner seregével való egyesülésre. *Dietrich*, straszburgi polgármester, egy este (1742. apr. 24-én) épen azon sajnálkozott, hogy a fiatal katonáknak nincs hazafias nótájuk, midőn belép hozzá *Rouget de l'Isle*, szavaira azonnal hozzáfog az iráshoz s a lelkesedés rohamában egy huzamban megírja a szöveget és dallamot, címjeül adván: *Harci dal a rajnai sereg számára*. A himnusz azonnal átírták a katonai zenekarok számára s április végétől kezdve már játszották Straszburban. Juniusban már Marseillen is dalolták s a Párisba induló önkéntesek ennek hangjai mellett vonultak be a fővárosba s őlük kapta az a *Marseillaise* nevet.

A *Marseillaise* valamennyi nemzeti himnusz közül a legheroikusabb; mozgalmasságra s harcias menetre nézve egyik idegen nemzeti induló se közelíti meg. Mindenik csöndes, mindenik nyugodt, mindenik imádkozik; békés és vallásos concert jükben egyedül a *Marseillaise* kiált fegyverre, a nélkül, hogy Istenhez fohászkoznék. A „Gott erhalte“ tudjuk, magát az osztrákok se képes fölmelegíteni, katonáinkat pedig teljesen hidegen hagyja; a *Rákóczi*-induló, bár mozgalmasság, hæv és erő tekintetében jóval fölötte áll az osztrák császári himnuszhoz, de a *Marseillaise*-t még se közelíti meg, amint hogy a magyar nemzeti temperamentum se egészen azonos a franciával. A *Rákóczi*-induló inkább a béke, a *Marseillaise* szilaj hangjával fenyegető refrénjével a háboru idejére való.

R. I.

ágyu dörgése közben vívtak harcot Erdély bírásaért. Ott volt azon egy századból álló huszárcsapat élén, mely ezer golyó között vágatott a hidra és verte vissza az ezredekben előnyomuló ellenséges gyalogság szuronytámadását. — Ott volt a március 1—3-án tartott három napi medgyesi csatában, mely részünkre, mint vesztett ütközet is dicsőséges volt.

Jelen volt 1849. év március 11-én Nagy-Szeben csodálatos bevételénél, hol *Bem Skariatín* orosz tabornokot kiverte és kiűzte, egészen Romániába üldözve őt, a színáji kolostorig, hol ma a román királynak tündéri szép palotája áll.

Jelen volt Brassó bevételénél, honnan *Bem* hadserege *Pucher* osztrák tabornok hadtestét szintén egészen Romániába űzte ki. Ez üldözés közben, 1849. év március 19-én Sárkány falunál (*Serkája*) egy lovas bravur-támadás közepette a mi vitéz Dercsényinket túnyomó ellenség támadván meg, iszonyú sebekből borítva hullott le lováról.

Fején 3—4 olyan sebhelylyel tért haza hosszas betegség után, amilyent csak igaz magyar viselhet el. Rendkívül szívós életerőről tettek ezek az emlékjelek tanúságot; de aki látta, csak gyönyörrel szemlélhette azokat, mert ezeknél szebb érdemeleket honfiúnak felmutatni nem lehet.

Brassó bevétele után *Bem*nek Magyarországra kellett jönnie, hogy *Perczel*lel együtt működjék és ezert maradtatott el a hős mellől a látható vitézi „érdemkőszorú“, de honfitársai szemében látható *Dercsényi* Kálmán mindenkoron, hogy tisztos homloka fölött ott látja mindenki az igaz hazafiú érdem glóriáját.

Hazajövén, nőül vette az erényekben gazdag, szelleműs *Boronkay* Teklát és rákóczi birtokán, a *Martinovics*-féle összeesküvés egykori tanyáját képezett kastélyban, gazdasága okszerű rendezésében keresett feledést és tevékenységének alkalmas munkakört.

A szebb idők földelülésével 1860. évben a közbizalom és tisztelet a nagymihályi járás főszolgabírói székébe ültette; de az 1861. év november havában, mint sok más hazafi ő is lelépett a politikai színtérről és visszavonult Tuskulánumába.

Az 1865. évi alkotmányos választások után ismét a küzdőtérre látjuk *Dercsényi*-t, mint ugyan-csak a nagymihályi járás főszolgabíróját, és e hivatal 1872. évig vezette a régi jó idők szokása szerint, sok ceremónia és irka-firka nélkül; de úgy az egyesek, mint a közügy javára és a vármegye megelégedésére, teljes önzetlenséggel.

Az 1874. évben *Dercsényi* Kálmán Homonnára királyi közjegyzőnek nevezetett ki, és itt a magyar világ végén, roppant nagy kerületében, (288 község) közjegyzői teendőinek pontos, fárasztó de hűséges teljesítése közben sem szünt meg minden uton-módon a közügynek szolgálni. Az ő személye sokáig hiányzani fog a honnani társadalomban. A műfaragó intézet, polgári iskola és minden közintézet az ő nevére emlékeztet, az ev. ref. egyház megalakulása és immáron fölvirágzása is az ő fáradságtalan buzgalmanak érdeme.

A harc tüzeiben megedzett vitéz, a békében a polgári haladás zászlaját vitte előre és ahová kitűzte győzött ez alatt is! Így küzdte ki legszebb győzelmét, megnyerte a közszeretetet, a mi nem volt csoda, hisz ő is csupa jóindulat volt mindenki iránt.

Az 1891. évben *Dercsényi* Kálmán ismét tulajdonképeni otthonába; Nagy-Mihályba az ottan felállított kir. közjegyzői székhelyre tért vissza, nagy öröme mindenkinnek, hol őt „isthon“ tárt karokkal fogadták.

Családja békés otthonában, szerettei, hű nője, gyermekei körében érte el őt az emberek végzete.

Hosszu, lappangó betegség törte meg a vesztől-harcból edzett férfit; de szellemét a nehéz kór sem volt képes meggyöngyíteni, nem ágyban párnák között, hanem utolsóig teljesített kötelesség gyakorlása közben, mint az ő római fórumon, nyugodtan, büszkén, felemelt fővel várta be és fogadta a halált, nem félve, nem rettegve azt; mert elmondható magáról: mind megtevém, amivel csak tartozám!

A közbecsülés, tisztelet és szeretet kísérté s irjába. Az leng áldásként a dicsőült hamvai fölött is.

P. Gy.

Hírek a nagyvilágból.

Vilmos, német császár, az őszi hadgyakorlatok idején el fog látogatni Magyarországra. Ausztria különböző pontjairól, ugyszintén Galiciából is erős havazást jelentettek május 6-iki kelettel.

A német birodalmi gyűlés a kormány katonai javaslatát, mely a létszám emelését s háboru esetére a mozgósítás gyorsítását célozta, 210 szavattal 162 ellenében elvetette. Erre *Capriui*, birodalmi kancellár, felolvasta a császár üzenetét, mely a birodalmi gyűlést feloszlatja és az új választásokat június 15-ére tűzi ki.

Oroszország *Podolia* tartományából jelentik, hogy ott a kolera rohamosan terjed.

Folytatás a mellékleten.

Hírek az országból.

Ófelsége a király három napi itt tartózkodás után elhagyta Budapestet s folyó hó 6-án este kíséretével együtt visszautazott Bécsbe. A közönség, mely elinduláskor a pályaudvaron lelkesen éljenezte Ófelségét, megvárta *Wekerle* Sándor miniszterelnököt, mindnyájan lelkesült, harsány éljen-kiáltásokban törtek ki. *Wekerle* mosolyogva köszöntö meg a nem várt, de szerfelett szíves ovációt. A lelkes tüntetés még azután is, hogy a miniszterelnök fogatára szállott, többször ismétlődött.

A király külön kihallgatáson fogadta *Németh Imre* miniszteri tanácsost, az ezredéves országos kiállítás igazgatóját. Ófelsége annak a reménynek adott kifejezést, hogy a kiállítás nagy műve fényesen fog sikerülni.

A főrendi ház huszont szavazattöbbséggel mondott véleményt a kormány egyházpolitikájáról s helytelenítette. A főrendek, legnagyobb részt főpapok, e szavazatukkal ellensúlyozni akarták, s ha sikerülne, megerősíteni szeretnék a vármegyei és városi törvényhatóságoknak a kormány egyházpolitikáját helyeslő nyilatkozatait. *Schlauch* N. Várad püspöke, csalfaságnak (fallációnak) minősítette a törvényhatóságok nyilatkozatait... de *Wekerle*, miniszterelnök, megmagyarázta a tudós püspöknek, hogy hol és miben rejlik a csalfaság. A vármegyei és törvényhatósági városok, ugymond, hivatva vannak politikai kérdésekkel foglalkozni. Fallácia az, ha oly tényezők foglalkoznak politikai kérdésekkel, melyek arra nem hivatottak s a népkarokat nem alkotmányos uton és módon akarják megnyilatkoztatni. — A főrendi háznak e bizalmatlansági nyilatkozata nem érinti a kormány állását s nem vághatja útját az egyházpolitikai alkotások létrejöttének. Csak sajnálni tudja a nemzet, hogy a főrendi ház többsége oly merev ellentétbe helyezkedett a haladás szellemével.

Tél májusban. Május 6-án a fő- és székváros hegyein, nemkülömben a Dunántuli és déli részeken hó esett. Az ország különböző vidékeiről ugyanavval a kelettel fagyot és erős havazást jelentettek.

Új Duna-hidak. *Wekerle* Sándor miniszterelnök a képviselőház máj. 6-iki ülésén törvényjavaslatot nyújtott be, mely a fő- és székvárosban építendő két új állami hidról szól. Az egyik új hid, az eskütéri, a személyforgalom, a másik, a vámháztéri hid pedig a teherforgalom céljára fog szolgálni. A két hid, amennyire lehetséges lesz, egy időben fog épülni s 10 millió forintba kerül.

Színház.

Színházi évadunk a végét járja. Április 2-án kezdődött, május 16-án záródik. Színházjáró közönségünk szorgalmas volt, olyan mint maga a jóra való társulat. Műpartoló kedve nem hogy csökkent volna, sőt emelkedőben van a szezon vége felé, amint folytonos emelkedőben a társulat presztizise is. A szezon-záró műsorban, (örülünk, mert éppen a mi kerésünkre,) az a változás történt, hogy az *ujhelyi árvaházat* is fölvette *Halmay* a jutalmazandók sorába! Szép cselekedet volt tőle. A nagyérdemű közönség tegye még szebbé tömeges jelenetével.

Az elmúlt hétről szóló tudósításunk ez:

Szombaton, máj. 6-án, itt először *Fanchon asszony leánya* operett 4 felvonásban, írták: *Lirvát* és *Busnach*, zenéjét szerző *Louis Varney*. — Mint zenei művet klasszikus egy alkotásnak mondják. Kottájának nyelvezete (a lukai magyar észjárásával szólván, ki a papja prédikációját dicsérte) csakugyan annyira szép, hogy az ember alig érzi. Talán úgy volt vele a hallgatóság is, mint én, én pedig úgy voltam vele mint a lukai atyafi volt a prédikációval: olyan szépnek találtam, hogy meg sem is értettem. Elvezetért sóvárgó lelke nem birt valamelyes maradandó gyönyörűséget asszimilálni *Fanchon* nehézméztetű áriáiból. De mégis, *Halmayné* (Javotte) ki egy utcai Patti a darabban, és *Kozma* (Jaquot) a szerelmes kéményseprőlegény a „Kis apus-Kis anyus” kettős énekében, előbb a boldogtalan szerelem busongásával, utóbb a boldog szerelem vidámságával álomba ringatták sziveinket. *Javotte* a boldogságról *Jaquot*-nak ezt éneklé:

És a kis mamának, ah
Te leszel a kis papja
És ez a játék de szép leszen...
Hogy dobog a szívem
Most is ha gondolok rája
Kis férj, kis feleség!
Addja ég!
Te leszel a kis papa!

Szép volt a 4. felvonásban az indus Szt.-Háromság isten-éneké is, melyhez *S. Aldor J.* (Hermin) szolgáltatott nemcsak hallani, de látnivaló élvezetet is lehetőszerű öltözékében. *Boross E.* (Zephiren) flótás, ki az ideális irányt, *Sziklay M.* (Bellavoine) közjegyző, ki a reális irányt képviselik a zene-poézisében (no meg viselkedéseikben is) emelték az

összehatást. A többi szereplők, mint a zenei részbe pazar kézzel vegyített sok tarka-barkaság is, nem sok vizet hajtottak *Fanchon* népszerűségének malmára. A hallgatóság részéről, mely félig sem töltötte meg a házat, egy-két elkésett taps szakította meg csak a siri csendet, — miből következtetem, hogy a közvélemény nem igen fogja zavarni ennek, a librettójában határozottan silány operettnak csendes nyugovását.

Vasárnap, máj. 7-én, már kevésbé látogatott ház előtt, ugyanaz.

Hétfőn, máj. 8-án, *Medgyesy Erzsike* jutalomjátékaul — *A holdudlak* operett. A darab régi, a jutalmazandó új ismerősünk. Mind a kettő egyformán kedves. Amaz megtartotta, emez kivítva magának a „kedves” epitetont. Emez játékának, amaz a dallamosság jogán. Biz igaz a! Szárnyát kedvesen csattogatva szárnyalt a dal, de a legföllebbre *S. Aldor J.*-t (Láura) ragadta. Testvéreje (Bronislava), a jutalmazandó, csak szemérmes félelemmel merete meg-megemlíteni szárnyacskáit, mert tudja, hogy az ő evezőtollai még ki nem nőttek. No de annál szemrevalóbb volt, mint mindég, ma is psüttös játékával. Szorgalmának, ügyességének szép jutalmát nyerte. Óriási virág-bokrétát (melyről suhogó selyem omlott alá) kapott. Levelei között legkülömbb volt egy: az őt pecsét. Tüntetés számba menő taps zudult feléje, mikor átvette s nagy boldogsággal köszöngette. Egyébként pedig a kisszámú közönség nagy kedvel mulatott. *Aldor*-t, *Medgyesy*-t, *Nikó*-t, *Kozmá*-t, *Kiss P.*-t, *Sziklay*-t és *Boross*-t mindvégig kitartó szorgalommal tapsolta. Felvonások végén a lámpák elé glédába szólította.

Kedden, máj. 9-én, *Teichert Irma* kisasszony-nak, a budapesti színházi akadémia végzett növendékének, mint vendégnek föllépésül *A madarász* operett. — Szép alkalmat választott magának *Teichert* kisasszony a bemutatkozására. *A madarász*, ez a bajjal, üdeséggel, erővel teli s igaz virtuozitással megkomponált zenei alkotás, oly nagy hallgatóságot vonzott, hogy már több be sem férhetett. Nagy érdeklődéssel várta mindenki a vendég kisasszony *Postás Mihály*-nak (Múza mama jogán a *Halmayné* testvérejeként) betoppánását. Zúgó taps köszöntötte, mikor betoppant. Szimpatikus arccskával, melynek pirját fokozta a sziv dobogása, találtak magukat a kisasszonnyal szemközt. Éneke kellemesen csendül lent a magas hanglétrákon is, bár egész fent lélegzete elfogy. Játéka, mert még félelem nyugózi, erejéből hamar veszt. De, bátorításul mondjuk, vannak szárnyai. Emelgesse csak önbizalommal, mint a fészkből kirepülő anyanyi madárka. Van, határozottan van tehetsége, mely idő haladtával megizmosodik — *S. Aldor J.* (Mária) gyönyörű énekével excellált. Tapsolták is csüggedetlenül. *Nikó* (Adelaide), vén bárónéja, *Sziklay M.* (Csörész) udvar- és erdőmestere mint *Boross E.* (Kaskó) süket professzora, állandó derűségben tartották a házat. De az est hőse mégis csak *Kiss P.* (Ádám madarász) a *Nagyapám mígifjú volt* kezdetű balladának gyönyörű szép áriájával falengető tapsokat aratott. *Kozma* (Szanizló gróf) szép hangjának érce ma is ragyogott; kár, hogy kelleténél jobban kopatja, s még a piánónál sem mérsékli kellően. *Pesti* (Laskó) a rövidlátó professzor szerepében élvezhetetlenül nyávogett s fetrengett, mint egy kólikás eunuch.

Szerdán, máj. 10-én, *Mészáros Lajos* jutalomjátékaul *Karzag* Vilmos nagy hirre vergődött színművea *Lemondás*, itt először. — Régen nem látott nagy számban sereglett ma egybe a legintelligensebb színházjáró közönség, hogy jó ízlése szerint maga nyilvánítson véleményt s mondjon ítéletet a *Lemondás* műbecse fölött. A vélemény hízelgő, az ítélet kedvező volt. Gondolom ezt jelentette a minden felvonás végén, sokszor nyílt jelenetekben is felhangzott tapsolás. — Lemondunk a jogról, hogy különvéleményt adjunk. Annyit megkockáztatunk mégis, hogy a darab intenciójának megfelelőbb cím lett volna *Az élet végzete*, mint a *Lemondás*; mert benne a *lemondás* pauza, nem erkölcsi ultimátum, mely ellen csak a halálhoz volna appelláta; sőt inkább egy alkalom a pihenésre, mód a megnyugvásra, afféle közbeszóló határozat, mely csak elodázza a végső erkölcsi megoldást. Két, egymást szerető, egymásért hünen epedő szív, a lemondás kényszere dacára, még egymásé lehet. Várniuk kell csak, nem lemondanink is. Ez az élet végzete fölöttük. Nem így van e? Ha így van: a *Lemondás* csak föltételesen elégíti ki igazságérzetünket. *Egyelőre* (míg az öreg, szelűtött *Korolán* gróf él) nincs mód egygyé lenni: tehát a fiatalok sorsa lemondani. — Mi hát mégis az abszolút igazság, a morál dogmája a *Lemondás*-ban? Fiatal leány ne legyen felesége egy dekrepitus öregnek, mert bele szerethet a férje fiába, ez viszont öbelé, s akkor?.. (jaj nekik!) Jaj-keserves végzetük a lemondás, Dogmatikus ok-e a lemondásra az a „jaj nekik” — *Róma* szerint talán az, *Csáky* szerint bizonyosan nem. — De bocsánat ezért az igénytelen különvéleményért! Annál jobban erősítjük, hogy *Mészáros* (Korolán Géza gr.) *K. Breznay A.* (Dorsay Irén) *Nikó* L. (Boldizsár báróné) *Láng I.*

(Tekla) *Halmay* (az öreg Korolán gr.) és kit előbb kellett volna említenünk. *Révy* (Boldizsár báró) szépen kidolgozott alakításokkal mindnyájan rászolgáltak a feljük szállott tapsokra. *Breznay* az utolsó felvonás nagy néma jelenetében (mikor a lemondást szimbolizálja) a szobrász vésőjére és a festő ecsetjére érdemes!

Áldozócsütörtökön, f. hó 11-én, szokás szerint két előadás volt. Délután gyermek és népelőadásul: *Dómi az amerikai majom*; este: *Konti* fülbemászó operettje a *Suhanc*. Igazán megvallva, némi aggodalommal néztünk ez előadás elé, mikor megtudtuk, hogy *Halmayné* rekedtsége miatt nem játszhatik. Aggodalmunk azonban teljesen eloszlott, mert *Medgyesi Erzsike* olyan helyrevaló, pajkos *suhanc*-gyereket mutatott be, annyi kedvességgel és ügyességgel játszott, hogy nem érdemtellenül szolgált rá arra a sok tapsra, mely az eléggé telt néző-térről oly gyakran fölhangzott. Az énekben *S. Aldor* Juliskáé volt a dicsőség ez operetben, ki a naiv és igazán szerető szép *Eliz* szerepébe tökéletesen beletalálta magát; szép csengésű, behizelgő hangjával minden énekszám után zajos tapsokra ragadta hálás közönségét. *Sziklay* (Bizott) *Boross E.* (Duran) a tőlük mindenkor megvárt ügyes alakítással, kifogástalanul játszott szerepeiket. *Boross* kacagató kuplét szántalanszor megisméltették. Jó játék dolgában melléjük sorakozik *Kozma* (Emil), ki jól disponálva, korrektül énekel, ugyszintén *Kiss Pista* is, ki *Morin* a köszvényes tábornok természetes alakításában nagyon tetszett. Végül azt fölemlitenünk, hogy *Nikó* Lina kitünő nagymama volt szinte felesleges, mert neki, a zseniális színésznőnek minden alakja tökéletes. És ha még megemlíthetjük azt, hogy a kar jó volt, a mellékszereplők megállták helyüket: elképzelhetik a t. olvasók is, hogy a *Suhanc Halmayné* hiányában is egyike birt lenni a sikerült előadásoknak.

Pénteken, máj. 12-én, a *Szűkített hatona*, *Szigligetinek* ezelőtt éppen ötven évvel először adott énekes népszínműve, gyér közönség előtt; pedig úgy a jubilált népszínmű, mint a jó előadás is megérdemelte volna a nagyobb közönséget. — *Szentosi I.* (Camilla), kit az ő szerepkörében csak kevés szerült alkalmunk élvezni, mert tele voltunk operettezve, kiválóan szép s hatásos játékaért, *Mészáros* (Monti gr.) elegáns és nyugodt alakításáért sok tapsot és kihívást nyertek. — *Boross E.* (Pista kovács) a közönség kedvelte, ki már a színre sem léphet úgy, hogy a zajos taps miatt azonnal szóhoz juthasson, ugyszintén *Kis Pista* (Gergely kovács) ma is kitettek magukért, *Nikó*-val (Korpádné) az öreg kovácsnéval együtt. — *Medgyesy E.* (Julcsa) nem hiába, hogy árva volt, de elárult rosz kedve is volt. — *Révy* (Völgyi) jó ezredes alak, de kis szerepének kidolgozására sem fordított kellő figyelmet. A darab révén híressé vált *Zrínyi-kávéházi* jelenet hatástalan életképpé torzult, mert ábrázolására összesen csak 3 (mond három) szál ember rukkolt elő.

Tegnap, máj. 13-án, *Ruzsinszky Ilona*, kedves ismerősünk első vendégjátékaul *Szép Galatea* operett, ezt megelőzve *A csikós* népszínmű első felvonásának változása, — még ezt is megelőzve (tehát az előadás kezdetén) *Férjhez menjek?* vig magánjelenet.

Ma estére *A cigánybáró* operett, — d. u. 4-kor gyermekek számára *A hófehérke és a hét törpe*. Mindezekről és a többiről majd csak a jövő számban.

Különfélék.

(A király adományai.) Ófelsége a király, kabinet irodája útján, *Lyahovics Vazul* kálna-rostokai gk. lelkes részére 30 ftnyi, továbbá *Kicza Bazil* runyinaí, *Hodobai Ernő* vécei, *Kocsák János* hardicsai, *Sariczki Péter* rafajóczi, és *Jablonszki Sándor* benkőczy gk. tanítók részére egyenként 15 ftnyi kegyes adományt küldött. —

(Személyi hírek.) Főispánunk ömeltósága Budapestről, hol a főrendi ház ülésén vett részt, tegnapelőtt d. u. a gyorsvonattal visszaérkezett. — *Mártonffy Márton*, az ipariskolák országos felügyelője, igen tisztelt barátunk, Ujhelyben kiküldetését végezvén, innen tegnap reggel Beregszászra tovább utazott.

(Az időjárás), dacára annak, hogy előrehaladásában a szél szüntelen hátráltatja, közel van a teljes kitavasodáshoz. Nagy keservesen már eljutottunk addig, hogy a Magas-hegy lombkoszorúját látjuk. Megjött már a tavasz második turistája, a fecske-madár is. Gólya, fecske látásától nekünk is turista-vágyaink támadnak. Erőnek erejével vonz bennünket valami bűvölet a legszebb menyasszonyhoz: a szabad természethez. Hanem még nem szabad. Reggelenkit és estefelé ülegetni muszáj még azt a vén anyót: a fűtött kályhát.

(Esküvők.) *Kapás Aurél*, vármegyei hivatalnok, lapunk dolgozó-társa, f. hó 10-én vezette ol-tárhoz *Szentgyörgyi* Ilonát, özv. *Szentgyörgyi Jó-zsefné* szép és kellemben gazdag leányát. Zavartalan

és állandó boldogság kísérje a szerető szívek frigyét! — Kiss Tamás, máczai ev. ref. lelkész. f. hó 8-án esküdték örök hűséget Deregnőn Pipás Mariska kisasszonynak, özv. Pipás Péter Jánosné kedves leányának. — A bezódi (Ung-vármegye) ev. ref. lelkésznek, Magyar Jánosnak *Lassó* nevű fia és Futo János szomatori földbirtokosnak *Rózsa* nevű kedves és művelt leánya, folyó hó 8-ik napján esküdték örök hűséget egymásnak.

(Kirándulás.) F. hó 11-én, aldozósütőtökön délután a borsói erdőben, a százados tölgyek még zsenge, de illattól aradó lombátra alatt, a tavaszi napsugartói ezüsfényben csillogó Bodrog jobb partján, a mintegy negyven tagból álló uri társaság gyűlt egytűvé, hogy élvezze azt, mit a szép természetben a Windischgrätz hercegi uradalom tisztikarának jóvoltából *Petravics* erdőszőlő és *Bánóczy* Kálmán igazi magyar vendégszeretete nyújtott. Hogy az ilyen mulatság a legkedvesebb és legsikerültebb: azt senki el nem vitathatja. Elképzelhetik különben, ha látják a képet, mikor az asztaloknál poharazó kedélyes társaságtól néhány lépésnyire *Toncsi* barátunk egy ménkü-nagy üstben készíti az izletes pörköltöt, egy másik tüzhelyen egy másik *Toncsi* barátunk pedig pompás frissen fogott halak nyárson sütését dirigálja; míg oldalt jóravaló cigánybanda húzza a kesergőt, meg a talpalávalót a jó falusi népnek, mely tarka virágcsoportként rakta meg a falu ünneplőbe öltözött szép leány és legényseregével a Bodrog zöldelő partját. Len a folyón csolnakok raja ringatja az átkelőket, meg a vízi sportnak e nemét üző társaság egy részét; majd a háttérből a lomhán heverő gőz kotrógép impozáns alkotmánya mellől, messze vidékről fát szállító tutajok tünek elő és hangzik a dal csengőn és édesen, el, mozog, élvez minden és mindenki és örül ez életnek. Nos, hát ilyen keretben, így ment a mulatság hős *Rákóczi* Ferenc szülőhelyén, hol kedves alispánunk hozta emlékkünkbe, véste szíveinkbe az örök példát szolgáló mult idők nagy eseményeit. . . Mikor már a Bodrog hullámai a leáldozó nap sugaraitól átjárt-szattak a szivarvány minden színét s az esti szürkület mindent beborított: akkor oszlott el a társaság, megköszönve vendéglátóinak a ritka élvezetes mulatságot, igazán magyaros vendégszeretettel.

(Nyári mulatság) Az első nyári mulatságot ez idén a gyártelepi alkalmazottak rendezik és pedig június 4-én a „Törzsáson”. Értesülésünk szerint hamarosan fog utána következni az olvasó kör mulatsága.

(Mulatókert megnyitása.) *Abonyi* D. Mór, nyulhoz címzett vendéglője csinos kerti helyiségének megnyitása ma délután lesz zenezőval.

(Névváltoztatások.) A belügyminister megengedte, hogy *Friedman* Vilmos, a Korona-vendéglő bérlő-társa, vezetéknévét *Fodor*-ra változtathassa. — *Feldmesser* Péter s-pataki lakos vezetéknévének „*Forrai*”-ra kért átváltoztatását a belügyminister megengedte.

(Gyanus firma.) *Gombos* Simon vasuti hivatalnok, *Magdszár* Imréné *Kossuth*-utcai házában levő lakásának konyhájába f. hó 12-én este, mint a család előadja, egy a fején kendőből formált álarcot viselő, közép termetű férfi behatolt és ott a szolgálat fojtogatni kezdte. A leány segítségkiáltásaitól megszeppelve kerekelt oldott az ismeretlen gazember. Nem lehetetlen, hogy a tettes ajtót tévesztett, s a pénzes özvegy hírében álló *Magdszár*néhoz akart gonosz szándékkal behatolni.

(A kir. törvényszék.) Kereskedői körökben nagy érdeklődést keltett bűnvádi följelentést tárgyalt e hét folyamán a helybeli kir. törvényszék *Kulin* Ödön h. törvényszéki elnök elöljárása és *Matyasovszky* Kálmán és *Wieland* Lajos szavazóbírák jelenlétében. A vádhatóságot *Fossa* István kir. alügyész képviselte. A per tárgyának fontosabb részletei a következők: *Róth* Lipót és *Fürth* Bálint, verseczi lakosok, három évvel ezelőtt a célből szövetkeztek, hogy Tokajban konyák gyárat létesítsenek. Az építkezés, melyhez *Fürth* adta a szükséges pénzt, már javában folyt, midőn a társak arra a meggyőződésre jutottak, hogy a gyár üzemének nagyobb mérvű gyümölcsösztetése nagyobb tőkét fog igényelni, mint amennyivel ők rendelkeznek és ezért tervük kivétel céljából *Abeles* Henrik gazdag borkereskedő-céggel szövetkeztek. Az *Abeles*-cég és a megnevezett két társ között 1891. július 1-én létrejött szerződés főbb pontjai közül kiemeljük a következőket: a gyár az *Abeles*-cég tulajdonába ment át, *Fürth* az építkezésbe fektetett pénzét visszakapta, a gyár vezetését a konyakgyártásban jártas *Róth* veszi át és 2400 ft fizetésel, igazgatói minőségben, a nyereség egyik felét az *Abeles*-cég, a másik felét a két társ élvezi, de a netaláni veszteség felét is megtérítik és erre nézve *Fürth* Róthért is szavatol és ezenkívül ennek fizetéséhez 600 frttal hozzájárul. A társak közt később létrejött szerződésnek 10. és 11. pontja értelmében pedig a kezelési költségek, valamint a gyár ingóságai elhasználati értékének 6%-a és a befektetett tőke 5%-os kamatai a gyártandó konyák árához csatolandók. Történt azonban, hogy a gyár üzemének 1891. évi mérlege 12,879 ft veszteséget mutatott ki és ennélfogva *Abeles* a két társat a

veszteség reájok eső felének kiegyenlítésére szólította fel. Mire ők azzal feleltek, hogy a bécsi cég a mérleget az ő tudtuk és beleegyezésük nélkül a szerződés 10. és 11. pontjainak határozmányai-val ellenkező alapon állította össze és ezért azt *csalás* miatt pörbe fogták. Keresetük azonban mind a három fórumnál el lett utasítva, mire azután az *Abeles*-cég *Róth* és *Fürth* ellen, *hamis vád* miatt, pert indított. Ennek végtárgyalása folyt itt három napon át. A tárgyalási terem zsúfolóság megtelt érdeklődő közönséggel, mely nagy figyelemmel hallgatta végig az érdekes részletekkel telt tárgyalásokat s a vádlottak védőjét, *Bakonyi* Sámuel dr. debreczeni ügyvédöt, ki öt órán át nagy elokvenciával tartott védőbeszédében iparkodott kimutatni, hogy védencai ártatlanok. A bizonyítási eljárás befejezése után a közvádló és magánvádló képviselője *Fried* Lajos dr., tokaji ügyvédő, a vádlottak bünyességét igyekeztek bemutatni s arra kérték a törvényszéket, hogy mindkét vádlottat hamis vád miatt büntesse meg. A törvényszék rövid tanácskozás után kihirdette ítéletét, mely szerint a b. t. k. 260. szakasza értelmében *ragalmazás* vétsége miatt *Róth* Lipótot 14 napi elzárásra, *Fürth* Lipótot pedig 100 ft, esetleg 10 napi elzárásra és az utánjárás költségek egyetemleges megtérítésére s az ítéletet, annak jogerőre emelkedése után, a „*Zemplén*” hivatalos lapban való közzétételére ítélte. Az ítélet ellen mindkettő fellebbezett.

(A sárospataki ref. főgimnáziumban) f. hó 4. 5. 6. napjain volt a VIII. osztály vizsgálata *Mitrovics* Gyula és *Ballagi* Géza igazgató-tanácsosok elnöke alatt. Az osztály 43 tanulója közül, 1 betegsége miatt elmaradván, 1 önként visszalépven, vizsgálatra jelentkezett 41 tanuló s ezek közül sikerrel állotta ki a vizsgálatot 40, (köztük 7 jeles osztályzattal), 4 hónapra 2 tantárgyból visszavetettetett 1 tanuló. Az érettségi írásbeli vizsgálatok, melyre 41 tanuló jelentkezett, f. hó 8-án vették kezdetüket s tartanak az egész hét folyamán. A szóbeli érettségi vizsgálatot, melyre a közoktatásügyi miniszter *Szöts* Farkas budapesti teol. akadémiai tanárt küldötte ki kormányképviselőül, június 12—14 napjain fogják megtartani.

(Zichy Jenő gr.) Bereg-vármegye közönsége hazafias fölhívásának engedve, f. hó 22-én (hétfőn) Beregszászra érkezik s még az nap előadást fog tartani a magyar faj eredetéről és annak vándorlásáról. — *Benső*, lekes örömmel hozzuk köz tudomásra a nemes gróf beregszászi látogatásának híreit, mert reméljük, hogy *Zemplén*ből is lesznek többen, akik részeseülni kívánnak nagyérdemű előadásának élvezetében. Végül azon ohajtásunknak bátorkodunk kifejezést adni, vajha mi *Zemplén*iek is részeseülhetnénk abban a szerencsében, mely kedves beregi szomszédainkat és atyánkfiait f. hó 22-én a tudós főúr látogatásával és az illusztris vendég fogadásával éri.

(Hangverseny Homonnán.) A homonnai polg. és középkereskedelmi iskola önképző-, zene- és dalkör, — írja alkalmi tudósítónk — saját pénztára javára, f. hó 6-án, a *Stefánia* vendéglő nagytermében hangversenyt rendezett. A műsorozat első pontja *Szavcsuk* József igazgató *Indulása* volt, melyet az ifj. zenekar adott elő. A közönség úgy a szerzőt, mint az előadókat élénk tetszésnyilatkozatokkal tüntette ki. Ezt követte az ifjuság ének-kara, mely a hangverseny folyamán több énekdarab előadásával nyerte meg a hallgatóság megelegedését. A zene- és énekkart *Ugray* Lajos tanár gyakorolta be és vezette. A koncert fénypontját képezte *Liptay* Etelka k. a zongorajátéka, ki *Liszt* Ferenc VI. Rapszódiját adta elő és *Szavcsuk* J. igazg. hegedűjátéka kísérte kiváló művészettel és gyakorlatossággal. A közönség zajos éljenekkel, az ifjuság pedig virágcsokor átnyújtásával adott kifejezést a szíves közreműködő művészte iránt érzett elismerésének. Volt egy felolvasás és két szavalás is. A felolvasást *Petry* Gyula tanár tartotta a gyorsirásról. A szavalók *Neumann* B. II. ker. o. tan. aki *Kiss* József *Simon* *Judit* c. balladáját adta elő és *Grünstein* S. I. ker. o. tan., aki *Tompa* M. *Három a daru* humoros költeményét szavalta el szintén szép sikerrel. A hangversenyt *Verő* Gy. *Indulása* (A szultán c. operettből) rekesztette be. A fényes erkölcsi és anyagi siker, melylyel *Homonna* lelkes közönsége a közreműködők fáradozását jutalmazta, míg egyrészt az ifjuság és az intézeti tanártestület háláját ébresztette föl, másrészt az ifjuságban a szépért, nemesért való fáradozás és lelkesedés kedvét fokozta. *Felülírtak* a következők: *Kovaliczky* N., *Haraszi* M., *Lukovics* G.-né, *Kelemen* K., *Helvey* J., *Petrovits* Gy., *Komát* A., *Urbán* N., *Liptay* F., *Erdei* N., *Lukovics* O., *Perzsenszky* L., *Géczy* J., *Mauks* E., *Szendy* J., *Németh* J., *Leitner* S., *Gajdits* M., *Friedman* K., *Friedman* N. (Csebiney), *Büchler* K., *Stern* E., *Marmorstein* N., *Friedmann* M., *Klein* M., *Jakobovics* I. né, *Szekerák* A., *Katzer* I., *Zsarnay* N., *Matolay* K., *Hossza* Gy., *Markovics* N., *Markovics* N.-né, *Kuharszky* Gy., *Sztlaukál* M., *Zucsek* F., *Fekete* I., *Róth* N., özv. *Bordácsné*, *Jancsó* J., *Freundlich* H., *Speiser* N., *Zalánfy* N., *Silber* N., *Ungár* dr., *Friedmann* L., *Mittelmann* L., *Grünblatt* dr., *Schwarz* L., *Kelemen* dr. (Varannó), *Friedman* N., *Fisch* N., *Mezei* I., *Stern* N., *Kronovithné*, *Szántó* E.,

Cseley I., *Propper* F., *Pápay* P., *Hellinger* (Munkács), *Mauks* E. (Sátorajka-Ujhely), *Olchváry* N., *Tornallya* M., *Kutka* J., *Urbán* J., *Rosztóczy* J., özv. *Krausz*né, *Lukovics* A., *Mándi* I., *Rigán* M., *Póányi*, *Thomán* dr., *Rosenbluth* S., *Mandeville* N., *Hegedus* I., *Szocsek* N., *Spiegel* N., *Speiser* N., *Édes* Gy., és a tanártestület minden tagja. Az összes bevétel 210 ft, melyből tiszta jövedelem 160 forint.

(A Krajnyáról) és pedig *Havaj* községből írják lapunknak: Itt a hegyek között napok óta tartó téli hideg idő uralkodik. Május 3-tól folytonosan esik a hóval vegyes eső, vadul fú a hideg északi szél. A nagyobb hegyek hóval vannak borítva. A gazdák kétségbe vannak esve, mert elfogyott a takarmány, venni nincs hol, s a marhát legelőre küldeni még nem lehet, a folytonos nagy hideg miatt a fűnek még híre sincs. Valóban szánalomra érdemes a mi helyzetünk. Telünk még a mult évi október 3-án kezdődött s tartani fog talán itéletnapig. Valósággal isten büntetése rajtunk ez az időjárás. Hol lesz, mi lesz ennek a vége? Az őszi vetés a nagy hidegben kiveszett, a tavaszi vetésből nem lett semmi, mert a nagy hidegben kifagyott. Ha még sohaig tart így: a felvidéken éhínségtől lehet tartani! A munkára képes nép folytonosan ösönlik Amerikában. Ez okozza, hogy itten mezei munkást maholnap aranyért sem lehet kapni. K-i.

(Siketnéma esküvője.) *Tolcsván*, írja tudósítónk, f. hó 9-én az ottani gk. templomban szokatlan esküvő volt. Ugyanis *Gavallér* József kalaposmester siketnéma segédje „integtetett” örök hűséget *Hamara* János asztalosmester szintén siketnéma leányának, *Emmának*. A „holtomiglan holtáiglan”-t a násznagyok, mint felkért tanuk, mondák el az oltár előtt, mit a házasság élénk kézműveltséggel és főbőlintással erősítettek. A nem minden nap látható szertartásnak egész sereg kíváncsi közönsége szemtanuja.

(A m-szigeti ev. ref. liceom) kormányzó tanácsa és tanári kara *Kardos* Károly főgimnáziumi tanár 40 éves tanári működésének megünneplése céljából, *Kardos* Károly volt tanítványainak hozzájárulásával, folyó évi június hó 25-ik napján d. e. 10 órakor M.-Szigeten az ev. ref. templomban, a liceom évzáró ünnepségével kapcsolatosan, emlékünnepet rendez, a melyben való szíves részvételre *Kardos* Károly volt tanítványait van szerencsénk ezennel tisztelettel meghívni*). M.-Szigeten, 1893. április havában. A rendező bizottság.

(Az utrendészeti szabályok) pontos és szigorú végrehajtása érdekében kiadott s mai számunk *Hivatalos Rész*-ében olvasható alispáni *Körrendeletre* e helyről is felhívjuk a közfigyelmet.

Nyílt levél a „*Zemplén*” tek. szerkesztőjéhez.

Becsés lapjának f. évi 18-ik számában, „*Gyümölcskertészeti tanfolyam*”-cím alatt megjelent közleményére vonatkozólag, melyben tudósítja egy egy általam tartandó gyümölcskertészeti tanfolyamról adott hírt, amennyiben az éves értesülésen alapszik, annak kiigazításául legyen szíves becsés lapjában az alábbiakat, mint helyes, mert első forrásból eredő értesülést közzé tenni.

A gyümölcskertészeti ismereteknek tanítók, magánföldbirtokosok és érdeklődők között történő terjesztéséről legujabban maga a földművelésügyi miniszter úr ó nagyméltósága gondoskodik részint gyümölcskertészeti tanfolyamok rendeztetésével, részint pedig gyümölcskertészeti vándortanítók által tartott egyes gyümölcskertészeti előadások útján. — A gyümölcskertészeti tanfolyamok hosszabb ideig, legalább 10 napig, a gyümölcskertészeti tananyagának az időhöz mért lehető részletesebb feldolgozásával tartatnak, míg a gyümölcskertészeti vándortanítók által tartott, sokkal szűkebb körű előadások egy helyen egy napnál hosszabbra alig terjednek.

Igaz ugyan, hogy a mult hóban a nagyméltóságú földművelésügyi miniszter úr által *Kolozs-Monostoron* rendeztetett gyümölcskertészeti tanfolyamon én is részt vettem és a tanfolyam befejezése után erről szakképesítő okmányt is nyertem; de mivel én felsőbb hatóságtól megbízást sem egy gyümölcskertészeti tanfolyam megtartására, sem gyümölcskertészeti előadások tartására nem nyertem, ennélfogva azoknak tartása szándékomban sem lehetett. — Nincsen kizárva ugyan, hogy, mint ez időszert teljesen privát, olyan-úgyan milyen pomologus, részint hálál a nagybecsű s kegyes jószágért, melyben a minden jóra és szépre törekvőket szívesen pártoló főispán úr ó méltósága csekély személyemet részesíteni kegyeskedett, a miért leghálásabb köszönetemet kifejezni e helyen is legedesebb kötelességemnek tudom, mert ennek következtében voltam elég szerencsés az említett tanfolyamon részt venni, — részint pedig az általános hévvel szeretett gyümölcskertészet terjesztésének érdekében egy fölolvast, ami azonban még igen távol áll egy egész tanfolyamtól, nem

) A vidéki vendégeket kéri a rendezőség, hogy megjelenésüket *Dobay* Sándor főgimn. tanárral (M.-Sziget) legkésőbb június 1-ig tudassák, mert az elszállásolásról ő gondoskodik. Szerk.

ogok é tartani. — Ha azonban egy ily fölolvadás tartására már elhatároztam magam, akkor magam fogom fölkeríteni tek. szerkesztő urat, kegyeskedjék majd becses lapjában ezen fölolvadás helyét és idejét jelző föl hívásomnak helyet adni. *)
Addig is teljes tisztelem kifejezése mellett maradtam Ladmócson 1893. május 5-én.
Kész szolgája:

Stépan József
ev. ref. tanító.

*) Nagyon szívesen.

Szerk.

Irodalom.

A Pallas Nagy Lexikona füzetes kiadásából a lefolyt héten megjelent a 24. és 25. füzet, melyekben a Bádóg-tól Bakony, ill. Bamboo-ig terjedő cikkeket látjuk feldolgozva. A 24. füzet Ázsia néprajzi térképét és az Autográfok második tábláját, a 25. Bács-Bodrog vármegye és Baden térképét hozza mellékletekkel; a kettőben együttvéve 22 szövegábrát látunk. Az ismeretterjesztő nagyobb cikkeket közli általános érdekűek a Bádóg, Bagolyfélék, Bajorország, Bajza József, Bakteriumok Balassa, Balladáról szólók, melyekhez még sok magyar történelmi és etnográfiai érdekű járul. — Kormányunk, társadalmunk, irodalmunk, egész közéletünk rajta van, hogy a német szokást, a német észjárást, a néme érdeket lassan, de biztosan kiküszöbölje a magyar földről. Nemzeti életünk biztosítása követeli, hogy azt a nyugót, melyet a német irodalom és gondolkodás rajtunk hagyott, lerázzuk. A Pallas Nagy Lexikona nem hogy arra utalná a magyar közönséget, hogy német lexikont vásároljon, épen megfordítva minden erejével, nevezetesen szellemi tekintélyével, mit a kétszázát jóval meghaladó, irodalmunk s tudományos életünk kimagasló köreiből tartozó, munkatársainak közönség, valamint a vállalat adminisztrációjával arra törekszik, s e célját máris elérte, hogy t. i. a német lexikonokat, a magyar földről kiszorítsa. A P. N. L. megjelenik 240 (három-négy ives) füzetben; füzetje hetenkint kerül a könyvpiacra s ára 60 fillér — 30 krajcár. Megrendelhető a Pallas Irodalmi és Nyomdai Részvénytársaság kiadóhivatalában, Kecskeméti-utca, 6. sz., valamint Löwy Adolf s.-a.-ujhelyi könyvkereskedésében.

Az Athenaeum Képes Magyar Irodalomtörténetéből (szerk. Beöthy Zsolt) megjelent a 4-ik füzet. Ebben Hegedüs István befejezi a Janus Pannoniusról és a humanistákról szóló tanulmányát, azután Középkori könyvtáraink és a Corvina cím alatt Sebestyén Gyula dr. közöl egy nagyon érdekes cikket a könyvtárak és díszítés munkájáról, a régi könyvgyűjteményekről, főképp Mátyás király nagyhirű könyvtáráról, a Corvináról; végül a Corvin-kódex ismertető jeleit s az elkallódott példányok visszaszerzésének történetét mondja el. A következő cikkelyben Horváth Ciril Középkori költészetünk cím alatt az e korbeli legendákat és egyházi énekeket s a legregibb történelmi énekeket ismertető vonzó előadásban. Az utolsó cikkelyben Simonyi Zsigmond, A kódexeknek mint nyelvemlékeknek ismertetését, kezdi meg. A gazdag tartalmat husz, a szövegbe nyomott kisebb-nagyobb illusztráció díszíti: arcképek, a könyvtárak képei, kódex-szövegek (Margit- és Katalin-legendák, Szabács viadala, A beszercei szöveggyék stb.) Külön mellékletül: a brüsseli Corvin-Missale első lapjainak Attavante, e híres könyvdíszítő, szép rajza és a Thuróc krónikának egy lapja van Mátyás király ifjúkori arcképével. — A Képes Irodalomtörténet 20 füzetre van tervezve s így egy szép erős kötetet fog adni. Minden füzet ára 40 kr. — Előfizetés legcélszerűbben 10—10 füzetre 4 frittal, az Athenaeum könyvkiadóhivatalához vagy Löwy Adolf s.-a.-ujhelyi könyvkereskedőhöz címmezhető.

Jókai Mór diszkidásának ötödik füzeté is szétküldött ez örökbecsű emlék-kiadás előfizetői közt. Ezen vállalatot a legmelegebben ajánljuk t. olvasóink figyelmébe. Minden füzet ára 40 krajcár. Előfizetést 4 frittal előlag minden könyvkereskedés, valamint a kiadóhivatal (Athenaeum könyvkiadóhivatala, Budapest Ferenciek-Tere 3.)

Városaink közigazgatási reformja. Irta: Hollósy István dr., lapunknak is egyik kiváló munkatársa. A községek reformjával, dacára annak, hogy belügyminiszterünk a községek szándékait kezdeni a törvényhozás újító munkáját, eddig igen keveset foglalkozott a hazai községek. Legalább erre mutat mély hallgatása. Szerző igen derék, 39 lapra terjedő füzetében, melyre még visszatérünk, ezt a mélyhallgatást szakítja meg igen tanulságos eszmecserével. Ajánljuk füzetet az érdeklődők figyelmébe. A füzet ára: ?

Egyesületi élet.

Meghívás.

A zemplénmegyei tanító egyesület f. hó 24-én Sárospatakon (az áll. tanítóképző intézetben) tartja tisztújító közgyűlését, melyre az egyesület tagjai tisztelettel meghívotnak.

Tárgyak: 1. Tisztújítás. 2. Az alapszabályok módosítása.

A közgyűlés kezdete d. e. 9 órakor; ezt megelőzőleg 8 órakor választmányi ülés lesz.

Szállás és közlekedési költségek Gérecz Károly alelnök úrhoz intézendők.

Sárospatak, 1893. május 5.

Dezsd Lajos,
a tanító-egyesület elnöke.

Meghívó.

A zemplén-vármegyei tanító-egyesület t. kaja-szerencsi járásköre a f. évi máj. hó 18. án, délelőtt 9 órakor Vámos-Ujjaluban, az ottani ev. ref. iskolában (a liszka-tolcsvai állomástól 5 perc gyalog) alakuló gyűlését tartja, melyre a kartársak és tanügybarátok tisztelettel meghívotnak.
Bodrog-Zsadány 1893. máj. 8.

Kárpáti Péter,
elnök.

Nyilvános nyugtázás s köszönet.

A múlt év augusztus havában a bodrogközi tanítói könyvtár javára befolyt 42 f.; fogadják a nagylelkű adakozók ez uton hálás köszönetünket.

Az adományozók nevei és adományaik összege a kör jegyzőjénél megtekinthető.

Fischer Ármán, Horkay Gyula, Csoma György,
jegyző pénztáros. elnök.

A bodrogközi tanítói önképző és olvasókör folyó hó 4-én Szinyéren tartotta tisztválasztó gyűlését. Megválasztották díszelnökké: **Glatz György** budapesti községi tanítót, elnökké: **Csoma György** áll. tanító a Szolnocsikáról, jegyzővé **Fischer Ármán** izr. tanítót Király-Helmeczről, pénztárossá: **Horkay Gyula** rk tanítót Bolyból, könyvtárossá **Littavecs János** áll. tanító Szinyérről. A múlt évben gyűjtött összegben könyveket vásároltak. Jelenleg 78 kötet könyv tulajdonosa a kör. A Bodrogközön az általános köznevelődés terjesztése lévén e kör célja, határozottat, hogy országos gyűjtés megengedése végett a m. kir. belügyministeriumhoz folyamodás intéztessék. Minden olvasó tag köteles az olvasott anyagról rövid kivonatot szerkeszteni s az elnök-séghez bemutatni.

Meghívás

A megyei ált. tanító-egyesület gálszécsi járási körének ez évi rendes gyűlése f. hó 20. án d. e. 9 óráról kezdve Kelecsenyben az ottani áll. iskolában fog megtartatni, melyre a kör tagjait és a tanügy barátait ezennel tiszteletteljesen meghívni van szerncsém.

A gyűlés tárgyai:

1. Gyakorlati tanítás, előadók: **Krasznapoly-szky Margit** k. a. és **Pecz Károly**.
2. A neveléstanból felolvasást tart: **Formády György**.

Kelt T. Terebesen 1893. május hó 11. én.

Takács János,
kör-elnök.

Vármegyei hivatalos rész.

4508. sz.

Zemplénvármegye alispánjától.

Körrendelet.

T. vármegyénk 10 járási főszolgabírája az úttrendésztől szóló 1892. évi jelentését bemutatván, a beérkezett jelentéseket az azokban feltüntetett s általam megjelölt hiányok figyelmébe vétele és azok megszüntetése iránti előterjesztés végett a tekintetes királyi építészeti hivatalki kiadom.

Miután azonban a jelentések a nagyméltóságú kereskedelmi Miniszter f. évi március hó 5-én 17033. szám alatt a közútkról és vámokról szóló 1890. évi I. t. cz. III. részében szabályozott büntető határozatoknak végrehajtása tárgyában kiadott és a t. főszolgabíró uraknak alkalmazkodás és további megfelelő eljárás végett f. évi április hó 28. án 5556. sz. a. kelt felhívással megküldött körrendelet 2-ik §-ában foglalt kívánalmaknak nem megfelelőek, mert a járásiak területén egész évben előfordult úttrendőri kihágások számszerint és nemük szerint felsorolva nincsenek, s azokat csakis a sztropkói, s.-a.-ujhelyi és tokaji főszolgabírák említik fel hozzávetőleg; — felhívom a tekintetes főszolgabíró urakat, hogy jelentéseiket a fentidézett ministeri körrendelet 2. §-ában foglalt rendelkezésnek megfelelően elkészítvén, összesítés és a törvény 146. §. értelmében a nagyméltóságú Miniszterhez leendő felterjesztés végett nekem legkésőbb e hó 25-ik napjáig bemutatni szoros kötelességüknek ismerjék.

Ez alkalomból figyelmeztetni óhajtván a tekintetes főszolgabíró urakat a fent idézett ministeri körrendelet mellékletének §§ aiban foglalt egyes intézkedésekre, — legelső sorban felhívom figyelmeztet a minister ó nagyméltóságának a körrendelet második bekezdésében foglalt azon nagy fontosságú szavaira, miszerint „számít arra, hogy az úttrendőri kihágási ügyekben eljáró közigazgatási tisztviselők a rendőri bírásokodás terén a reájuk ruházott hatalmat és azzal kapcsolatos teendőket a legteljesebb mértékben és kötelességérzettel áthatott buzgalommal részrehajlás nélkül és legpontosabban fogják teljesíteni.“ Elvárom a t. főszolgabíró uraktól hogy ezek nem maradnak üresen elhangzó szavak, hanem annak hatásos eredménye már a közel jövőben is észlelhető lesz.

Figyelmeztetem továbbá a 9. ik §-ra melyszert a törvény 149. §-a értelmében az útbiztosok további az utkarparók azon czélból hogy mint a t. ország közegyek külsőleg is felismerhetők legyenek szolgálatuk közben az ugyanott előirt jelvényt tartoznak viselni.

Erre nézve az illetők szigoruan utasítandók. A 10-ik §-ban az úttrendőri kihágásokból befolyó pénbüntetések kezelése szempontjából foglalt rendelkezése valamint a félévénként szabályszerűleg lezárt számadások és pénzes napló pénzbüntetési nyilvántartás bemutatása iránt kitűzött határnapok minden előzetes felhívás vagy sürgetés várása nélkül sz. an betartandók.

Végül a 11-ik §. értelmében a kir. épít. hivatal főnökével minden egyes úttrendőri kihágási ügyben hozott ítélet közlendő.

Ezeket tartottam első sorban fontosaknak a mi azonban ki nem zárja azt, hogy a t. főszolgabíró urak a többi §-ok rendelkezéseit figyelmen kívül hagyják.

A bemutatott jelentésekre megjegyzéseimet a következőkben foglalom egybe.

Az úttrendőri állapotok általánosságban jónak jeleztetnek, holott azokat egyáltalában kielégítőnek sem tarthatom.

A közúti törvénynek közbiztonság és közforgalom érdekeinek megővését célzó III-ik rész II-ik fejezet 107. és következő §§ aiban foglalt rendelkezéseket végrehajtva és általában kellőleg ellenőrizve nem látom.

Igy például: — a 107. §. állapítja meg, hogy a járművekkel az ut melyik oldalán kell hajtani és szabályozza a mellőzéseket és egymásnak való kitérésüket.

Erre nézve a rendeleteket csak a nagyobb városokban és hidaknál látom kiadva, de nem fogatosítva.

A balra hajtás kiépítetlen közutaink állapota mellett ha nem is hajtható végre mindenütt, annál nagyobb súlyt fektetek az idézett §. d. pontjában részletezett kitérésre és mellőzésekre, mert ez által van a forgalom biztonsága leginkább veszélyeztetve.

Ennél tapasztaltam a legtöbb kihágást, különösen a homonnai járásban, a melynek civilizálatlan, romlott és tiszteletet nem ismerő népe üres fogatával a személyszállító megterhelt kocsinak rendszerint neki hajt.

Nagy fontosságú a 110. §. rendelkezése is melyszerint üres vagy terhelt járműveket az utpályán hagyni, vagy vonó állatokkal az uton huzamosan álldogálni nem szabad. Ennek megakadályozására semmi figyelem nincs fordítva, mert különösen a heti és országos vásárok alkalmával a korcsmák előtt oly szekér torlódások képződnek, hogy a közlekedést teljesen megakasztják.

Ez tapasztalható különösen Gálszécs községnek keleti végén a Kohinyi féle vezető azon helyen különben is keskeny állami uton.

Ezeket kívül a közlekedő fuvarosok a legtöbb esetben a törvény 111 §-ában foglalt rendelkezést szegik meg, mely szerint a járművet vezető kocsinak a hajtás alatt aludni, a járművet vezető nélkül hagyni, vagy egyszerre több járművet vezetni tilos. Vagy alusznak üres fogataikon, vagy leszállya csoportokban gyalog kísérik szekereiket az utszélén, s a kocsi haladó szekereikkel veszélyeztetik a közlekedést. Holott ha a tekintetes főszolgabíró urak a törvény szigorát csak egy pár esetben alkalmaznák, e kihágások könnyen megakadályozhatók volnának.

Ezek és az idézett t. c. III. rész III. fejezetének § aiban foglaltak azok, a mikre nézve nemcsak a vármegyei utbiztos és utkarparók, de az összes községek is kitanítandók és a községi bírák által dobszó útján a községek lakossága a törvény pontjaiban összefoglalt tilalomra és az annak megszegésével járó szigorú büntetésre figyelmeztetendő.

Egyebekben ki kell emelnem, hogy egyes főszolgabírák dicséretes buzgalommal karolják fel jelentéseikben az egész járásukat hálózó közutak állapotát. Általában véve azonban megjegyzem, hogy az ellenőrzést és felügyeletet nagyon lanyhán gyakorolják, az utbiztosok pedig kötelességeiket nem teljesítik a kellő pontosság és lelkiismeretességgel.

Több alkalommal tapasztaltam, hogy bedől és megrongált köhidak és más műtárgyakról jelentést hónapokig nem tesznek. Ilyen például a S.-A.-Ujhely-Csapi uton, a Szöllöske előtt levő, vagy a Bacska-Bély-Tárkányi uton mindjárt Bély községen tul lévő köhid, avagy a zétényi révhez vezető bolyi uton lévő ártéri magas hidak évek óta feltöltetlenül állanak, úgy, hogy a rajtok való közlekedés közveszélyes.

Találtam a nagymihályi járáshoz tartozó butka-szalóki kiépítetlen vármegyei utszakason kidöntött kilométer-oszlopokat, s a midőn ez iránt a legközelebbi utkarparó kérdőre vonott azzal mentegetődzött, hogy az „felleges“ ut vagyis olyan utszakasz a mely két utkarparó működési körlet között kihagyatván, nem áll felügyelet alatt. Az pedig épen igen ritka esec, hogy az egyes útvoalakon utkarparók volnának találhatóak.

Ilyen és ehhez hasonló rendeltelenségek merülnek fel minden lépten.

Minél fogva a t. járási főszolgabírákat felhívom, hogy a hivatalukkal járó felügyeletet és ellenőrzést szigoruan gyakorolják, utbiztosait pedig kötelességük pontosabb és lelkiismeretesebb teljesítésére utasítsák, különösen pedig az úttrendészeti szabályok szigorú megtartására kötelezzék, a tekintetes főszolgabíró urak pedig az egyes feljelentett esetekben a törvény szigorával járjanak el. Az úttrendészeti szabályok megtartása körüli felügyelet és az abból folyó szabályszerű fellépés és eljárás a közúti törvény 147 §-ából következőleg a csendőrségnek szintén rendes szolgálati teendői közé tartozván, a mennyiben a fentidézett keresked. ministeri 17033. számú körrendelet 8 § a ez iránt intézkedik: felhívom a tek. főszolgabíró urakat hogy ennek alapján a járásuk területén elhelyeztet,

csendőrösöket ezen § egész terjedelmében való közlésével az abban körvonalozott kötelességük teljesítésére felhívják, és ha ezen kötelességüket az egyes örsök hanyagul vagy egyáltalában nem teljesítik, arról minden egyes esetben jelentést tegyenek. — Végül felhívom a tekintetes kir. építészeti hivatalt, hogy az itt feltüntetett és a főszolgabírói jelentésekben felsorolt hiányok elszálatása iránt a mennyiben e részben még a szükséges intézkedések meg nem történtek volna, sürgősen intézkedjék, és az eredményről tegyen jelentést.

Ügyszintén jelentést várok a tekintetes főszolgabíró uraktól is, e rendelet miként történt végrehajtásáról.

S. A. Ujhely 1893. május hó 6-án.
Mazolai Etele, alispán.

348./IV. 93. A s. a. -ujheli j. főszolgabírájától.
Körövény.

Alólírott járási szolgabírói hivatal részéről köröztetik, hogy Kósa Szabó Pál sárospataki lakosnak a községi ménésből, egy 5 éves, pej csikója, homlokán csillag, balfarán K. Sz. bélyeggel elvédt.

Meghagyatik a község előjárásának ez esetet legszélesebb körökben közhírré tétetni s nyomravezetés esetén a hivatalhoz azonnal jelentést tenni.

S. A. Ujhely, 1893. május 9-én.
Urbán Ferenc, tb. főszolgabíró.

1176 k. i. sz. A gálszécsi járás szolgabírájától.
Körövény.

Közhírré teszem, hogy T. Terebes községben a f. évi május hó 3-ik napján tartott orsz. vásár alkalmával, Szücs András hardicsai lakos által egy körülbelül 10—12 éves, sárgás szőrű, előre álló szarvu gazdátlan tehén találtatott, s általa tartatik. Gálszécs, 1893. május 9-én.

Somossy, szolgabíró.

1605. sz./93. I. A szinnai j. főszolgabírájától.
Körövény.

Pileczki Vilmos útbiztos szinnai lakos által f. évi május hó 7-ik napján Szinna község határában egy körülbelül 2 hónapos, fehér szőrű, magyar fajú bárány találtatott s általa őrizet alá vétetett.

Igazolt tulajdonos a bárány átvételére felhivatik.

Szinnán, 1893. évi május hó 9-én.
Kossuth Elek, főszolgabíró.

16262., 16263. sz. A m. k. pénzügyigazgatóságtól.
VI. 893 VI. 93.

Körrendelet.
Vaiamenyi községi s körjegyző úrnak Zemplén-vármegye területén.

Dohányjövédéki kihágással vádolt Farkas

Józsefné, szül: Vaskó Juliánna, volt szerencsi, illetve l. bényei lakos, — dohányjövédéki kihágással vádolt Cserépi Istvánné, Bekecs községhez tartozó »Csillag tanyai« lakosok ismeretlen helyre eltávoztak.

Utasítatik a cím, hogy a nevezett egyéneknek jelenlegi tartózkodási helyét a községben és területén nyomozza és feltalálásuk esetén ide azonnal tegyen jelentést.

S. A. Ujhely, 1893. április 21-én.
Becke, kir. p. ü. igazgató.

GAZDASÁGI ÉRTESEITŐ.

Időjósolat május 14-ére:

Változó felhőzet, enyhe, száraz.

A szerkesztő postája.

Másnak feleségét csókra ne kívánjad, (mert a hóhér ad neked nyakravalót) — ez a kezdete és vége az ön kéziratának. Az elbeszélés maga egy izetlen szóáradat.

S. B-nak — Helyben. Hódolatának »pár gyöngye szavát« ha eljuttatja az illetőhöz, bizonyosra veheti, hogy örömet fog avval szerezni neki.

Felelős szerkesztő:

DONGÓ GY. GÉZA.

Kiadó-tulajdonos: ÖZV. BORUTH ELEMÉRNÉ.

HIRDETÉSEK.

Tk. 1303. sz. 93.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szerencsi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtónak Perecsi Mihály végrehajtást szenvedett elleni 210 ft 27 kr tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a szerencsi kir. járásbíró területén lévő Bekecs község határában fekvő a bekecsi 68. sz. tjkvben ez idő szerint 2/3 részben Dr. Kesső Géza, 1/3 részben pedig Perecsi Anna férj. Körömi Mihályné tulajdonán felvett 481, 513, 658, 778, 870, 898, 946, 1045, 1148, 1222 és 1307. hr. sz. 1/4 urbéri teleknek felerészére az árverést 487 ftban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1893. évi május hó 26-ik napján d. e. 10 órakor Bekecs község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is elfog adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 48 ft 70 krt, illetve 15 ft 20 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. tc. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügymin. rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes érték papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. tc. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a szerencsi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál, 1893. évi április hó 15.

Kiss György, kir. albiró.

330./893. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alólírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s. a. -ujheli kir. járásbíró 1893. évi 2406/P. számú végzése következtében Dr. Reichard Salamon helybeli ügyvéd által képviselt Némethy Lajos beregszászi lakos javára, Zöldi Sámuel helybeli lakos ellen 200 ft s jár. erejéig fogantatott kiel. végrehajtás útján lefoglalt s 453 fitra becsült házi butorok, fali- és zseborákból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a s. a. -ujheli kir. bíróság 2605/P. 1893. számú végzése folytán 200 ft tőkekövetelés, és ennek kamatai és eddig összesen 30 ft 73 krtban bíróság már megállapított költségek erejéig helyben alperes lakásán leendő eszközlésére 1893. évi május hó 19-ik napjának d. u. 2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozik oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is elfognak adatni.

Kelt S. a. -Ujhely, 1893. évi május hó 8-ik napján.

Tomasovszky Lajos, kir. bir. végrehajtó.

Tk. 1284 sz./1893.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szerencsi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a h. mádi takarékpénztár végrehajtónak Kohut Miklós és neje szül. Palesák Mária végrehajtást szenvedett elleni 110 ft tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a szerencsi kir. járásbíró területén lévő Mád község határában fekvő, a mádi 63. sz. tjkvben Kohut Miklós és neje szül. Palesák Mária tulajdonán felvett 73. hr. j. és 132. ö. i. számú ház, udvar és kertre 407 ft becs. és kikiáltási árban, továbbá a mádi 1154. sz. tjkvben ugyanazok tulajdonán felvett 813/b. hr. j. számú a Mápatak dűlőben evő szántóföldre 132 ft becs. és kikiáltási árban, végül a mádi 1707. sz. tjkvben ugyanazok tulajdonán felvett 2390. hr. számú, a Hangács kert nevű szántóföldre 37 ftban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1893. május hó 24-ik napján délelőtt 10 órakor Mád község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtnak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 40 forint 70 krajczárt, 13 ft 20 krt, és 3 forint 70 krajczárt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvény cikk 42 ik szakaszában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügymin. rendelet 8-ik §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tc. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a szerencsi kir. járásbíró, mint tkönyvi hatóságnál 1893. évi május hó 17. napján.

Kiss György, kir. albiró.

Lajstromozott védjegy törvényileg védve

Csak akkor valódi, ha a védjegy az Etiketten, dugón és díom-kapán látható.

TOKAJI COGNAC

tiszta borból készítve

Védjegy. Tokaj város címere

Kapható minden nagyobb üzletben, gyógyszerárban, kávéházban és vendéglőkben s. a. t.

Első **TOKAJI COGNAC-GYÁRBÓL TOKAJ**

Minőségben felülmulhatatlan.

Szaftalan és nyomban száradó

Ca 10 Mtr. 1 Ko
1 ft 50 kr.
kész állapotban

Csak 1/2 I kilós tvegekben fekete képpel és védjeggyel

Christoph Ferenc SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

Lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt is használtatassanak, mivel a kellőtelten száraz és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestékeknek és az olajtaknak sajátja, elkerülte. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolás. A palló nedves tárggyal feltörülhető, anélkül hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:

színezett szobapalló-fénymázt, sárgasbarnát és mahagonibarnát, mely akár csak az olaj festék fűdi be a pallót s egyuttal fényt is ad. Ezekért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen befűd minden foltot, korábbi mázolás stb; van azután

tiszta fénymás (színezetlen) új pallókra és parketre, mely csupan fényt ad. Különösen parketre s olajfestékekkel már bemázolt egészen új pallókra való. Csak fényt ad, ennél fogva nem fűdi el a famustrát.

Postacsomag, körülbelül 35 négyzet mtr. (két középnyagú szobára való) 5 ft 90 kr., vagy 9 1/2 mtr. A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospectusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a cégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 20 éve letező gyártmányt sokféle utánozzák és hamisítják, sokkal rosszabb, s gyakran a célnak meg nem felelő minőségben hozták forgalomba.

Christoph Ferenc,
A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,
Prága, K. Berlin.

Valódi minőségben csakis Malártsík György fűszer- és vegyes kereskedésében kapható S. A. -Ujhelyt.

Tenyész-állat eladás.

Az évente szokásos tenyész-állatok eladása ezutal május hó 25-én, délelőtt a munkácsi gazdasági major-uradalomban fog megtartatni.

Eladásra kerül:

30. db. tenyész-tehén, nyugoti tarka marha-faj, hasas, borjuval és friss fejős.

50. db. ugyanolyan 1-2 éves üszső.

10 db. ugyanolyan 1-2 éves bika.

Ezenfelül eladásra kerül még Rambonillette, Southdoron és kelet friziai Kos és még néhány csikó.

A munkácsi uradalom igazgatóság.

Günther A. L.

főigazgató.

Haszonbérbe adás.

A sárospataki ev. ref. főiskola tulajdonát képező, a sárospataki alsó határban egy tagban kihalított, a tagosítási földkönyv szerint 3575760 ööl területű birtok az 1893. évi június 19. napja d. e. 9 órakor Sárospatakon, a főiskola tanács termében megtartandó ajánlati tárgyalás útján az 1893. évi október 1-től számított 12 egymásután következő évre haszonbérbe adatik.

A kitűzött határidőben nyílt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni, azonban az 1893. évi június 19. napja d. e. 9 óráig zárt ajánlatok is elfogadtnak, melyek a nyílt ajánlati tárgyalás befejezése után azonnal felbontatnak.

Kikiáltási ár 17424 ft, bánatpénzül 1750 ft teendő le a főiskolai pénztárba, készpénzben, takarékpénztári betét-könyvben vagy ovadék képes értékpapírban. A zárt ajánlatok ugyanily összegű bánatpénzzel látandók el.

A főiskola fentartja a jogot, hogy a tett ajánlatok között szabadon választhat. A végleges határozat joga a tisztáninni ev. ref. egyházkerület illeti, mely hatóság e végből a következő napon 1893. június 20-án Sárospatakon rendkívüli egyházkerületi közgyűlést tart. A kiket a főiskolai igazgató tanácsos kijelöl: azokat ajánlatuk az egyházkerületi közgyűlés határozásáig kötelezi.

A zárt ajánlatban kiteendő, hogy ajánlattevő a haszonbéri feltételeket ismeri.

A részletes feltételek alulírottánál a főiskolai jogigazgatói hivatalban bármikor megtekinthetők, sőt kívánatra 2 ft másolási díj előleges beküldése mellett postán bárkinek megküldetnek.

A zárt ajánlatok Nagy Gusztáv főiskolai gazdasági választmányi elnökhöz adandók be.

Sárospatak 1893. május 4. én. 1-3

Debreceni Bertalan,
főiskolai-jogigazgató.

A Miskolci áru- és termény-raktárakban az ez idei

gyapjuvásár

beraktározással egybekötve, **1893. június 7-ik** napján tartatik.

Részletes felvilágosítással készséggel szolgál

A „Miskolci hitelintézet” igazgatósága

3-3

(Miskolczon, Széchenyi-utca 88. szám.)

KEIL ALAJOS-féle

PADLÓZAT-FÉNYMÁZ

(Glasur)

8-8

legkitünőbb mizoló-szer puha padló számára, 1 nagy palack ára 1 frt 35 kr., 1 kis palack ára 68 kr.

VIASZK-KENOCS

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr., mindenkor kapható:

BEHYNA TESTVÉREKNÉL, S.-A.-UJHELY.

268|1893. sz.

Felső bodrogi vízszabályzó társulat igazgatósága.

Árlejtési hirdetmény.

A nagyméltóságú földmívelésügyi m. kir. ministerium által 2171/93. szám alatt jóváhagyott töltés tömörítési tervezet kivételére ezennel árlejtés hirdettetik:

A munkálat áll:

1. mintegy 6789.4 beton előállítása és beépítéséből.

2. Ezen beton beépítése által szükséges mintegy 53350.5 föld mozgósításából.

Felhivatnak mindazok, kik pályázni óhajtanak, hogy zárt ajánlataikat legkésőbb **1893. évi május 20-án d. e. 9 óráig** nagyméltóságú gróf Andrássy Aladár társulati elnök urhoz (Budapest, Andrássy-ut 59. sz.) annyival is inkább benyujtsák, miután a később érkezett ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

A tervezet, valamint előmértet, általános és részletes építési feltételek a társulat igazgatóságánál Töke-Terebesen (Zemplén-megye) megtekinthetők.

Töke-Terebes, 1893. május 3-án.

Szladek Károly.

társulati igazgató-mérnök.

2-2

Csak

az illető, a ki bevásárlásnál a „Horgony” gyárjegyre ügyel, biztos lehet, hogy nem kapott értéktelen utazást. — A

Pain-Expeller

„Horgony”-al legjobb eredménnyel alkalmazható csúsz, hátfájalmak, fejfájás, köszvény, csipőfájalmak, tagszaggatás és meghülek ellen; gyakran már egy bedörzsölés elegendő a fájalmak enyhülésére. Minden üveg a gyárjeggyel, a

„**HORGONYNYAL**”

el van látva és ez után könnyen felismerhető. Minthogy ezen kitűnő háziszor majdnem minden gyógyszerárban 40 kros, 70 kros és 1 frt 20 kros üvegekben kapható, mindenki által beszerezhető. Csakis a Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

valódi.

A

Budapesti bankegyesület r. társ.

Erzsébet-tér 19. sz.

Részvénytőke 3 millió forint.

Általános tartalékalap 600,000 frt.

Elfogad

4-10

BETÉTEKET

takarékpénztári könyvecskékre, pénztári utalványokra, chek számlára

4%

kamat mellett, minden levonás nélkül, leszámított váltókat, ad jelzőkölcsönöket első és második helyre, vesz és elad értékpapírokat, melyekre előleget ad, kibocsát sorsjegykönyvecskéket, elvállal tőzsdei megbízásokat a budapesti és külföldi tőzsdéknél, végre beszeres tőkebefektetésre alkalmas értékpapírokat a legjutányosabb feltételek mellett. Kérdezősködékre szívesen szolgálunk felvilágosítással.

Nyereménytulajdonosok kerestetnek!

Gazdátlan

20 millió forint

hever eddig még fel nem vett sorsjegy fő- és melléknyereményekben. A **Telegraph** sorsolási lap szerkesztősége vállalkozott arra, hogy az illető **mit sem sejtő** tényleges birtokosokat felkutassa és őket a nyeremények birtokosává tegye. A sorsjegybirtokosok kéretnek, hogy sorsjegyeik minőségét, sorozatát és számait a **Telegraph** szerkesztőségével **saját érdekükben is** levélileg közölni szíveskedjenek, hogy az illető nyereménytulajdonosokat ily módon felfedezhesse. — Előfizetési ár a **Telegraph** című hatodik évfolyamban megjelenő hiteles sorsolási lapra

egész évre csak 1 frt.

Előfizetőinek még egy nagyszerű előnyt is nyújt, t. i. évenként **20 drb**

JÓ SZIV-SORSJEGYET

sorsol ki előfizetői között,

mely sorsjegyek negyedévenként sorsoltatnak ki és **20.000, 30.000, 40.000** koronás főnyereményekre játszanak és egy nyereménnyel okvetlenül kisorsoltatnak. Oly sorsjegybirtokosoktól, kik a lapra elő nem fizetnek, 10 kr. válaszbélyeg kérésük. Julius 1-ig előfizetők részt vesznek már az **5 darab Jószív-sorsjegy kisorsolásában és szétosztásában.** — A „Telegraph” sorsolási közlöny kiadóhivatala Budapest, Váci-körút 43.

Árverési hirdetmény.

Klein Sámuel csődtömegéhez tartozó dívatáru és pipere cikkek, bolti felszerelvények a királyi tvszék 5026/93. sz. végzésével nyilvános árverésen eladatni rendeltetvén, ezen árverés foganatosítására határnapul 1893. évi május hó 16-ik napjának reggeli 9 órája s folytatásául a következő napok szintén reggeli 9 órája tüzetik ki, mikor is a leltározott áruk készpénz fizetés mellett elfognak adadni.

Miről a venni szándékozók ezennel kiértesitem:

S.-A.-Ujhely, 1893. május 13-án.

Juhász Jenő,
tömeggondnok,

Ügynökséget

nyerhet előnyös feltételek mellett megbízható egyén első rangu hazai gépgyárnál. Ajánlatok:

első magyar gépgyár részvény társulat Budapest.

Alkusz.

Messze kiterjedő összeköttetéseimmél fogva abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy mindenféle birtok-bérbevétel s adást, birtokvétel és eladást, a legelőnyösebb feltételek mellett közvetíthetek. Amidőn ezt a n. é. közönség szíves tudomására hozom, ajánlom magamat a t. érdeklettek becses figyelmébe.

Weinberger Manó.

S.-a.-Ujhely, Korona-utca.

A méhtartó közönség figyelmébe!

Az annyira közkedveltségű s elterjedtségnek örvendő „Zemplén Molnár”-féle méhköpkökből 200 drb. tulajdonomba jutott s ezen köpköknek párját 3 ftjával, tehát olyan áron vagyok hajlandó megrendelőimnek ezen tul., a jelzett számig kiszolgáltatni, minő áron eddig csak megyénk gazdasági egyesületének tagjai juthattak hozzá.

A megrendelések címemre Sárospatakra intézendők.

2-4 **Nagy Gábor,**
asztalos mester.

Tenyész-kosok.

20 darab fiatal, jól kifejlett, félvér rambonilet tenyész-kos eladó **Uporban** (vasúti állomás) gr. Széchenyi Sándor és társai juhászatában. A kosok május végéig láthatók csak gyapjában. A major csak 3 percnnyire van a vasúti állomástól.

Felvilágosítással szolgál bármely kérdésre

2-3 **Az uradalmi tiszttség.**

Sirkövekre feliratok vése és aranyozása

SIR-EMLEK-KÖVEK NAGY RAKTÁRA.

BURGER ADOLFNÁL

S.-A.-UJHELYT

Főutcán, a „Vörös ökor” vendéglő épületében.

MINDEN IDŐBEN

nagy választékban tartok s kívánatra feldílitok

POROSZ SZÜRKE MÁRVÁNY,

GRANIT, SZIANIT

és nomokkő sirkövet.

Tisztelettel

BURGER ADOLF

vállalkozó.

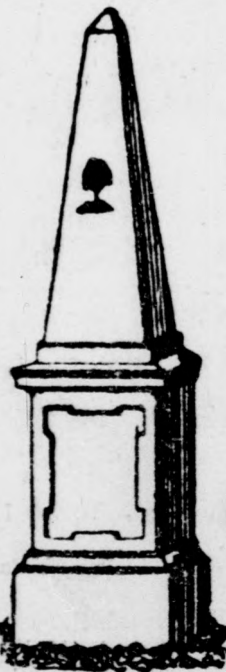
7-

Sürgőnyczim:

Burger Adolf S.-a.-Ujhely.

Kívánatra képes árjegyzék megtekintésül bérmentve küldetik.

Sirkövek újabb terveze

Juhász Jenő készítenek.

A már évek óta fennálló

Első zemplén-megyei honi bútortermék Sátoralja-Ujhelyt, a főtéren

ajánlja a magas uraságoknak és a n. é. közönségnek, akik bútort vásárolni szándékoznak és jutányos árak mellett lelkiismeretes kiszolgáltatásban akarnak részesülni, 5 teremben nagyszerűen berendezett

bútorgyári telepet

meglátogatni és a legcsekélyebb vásárlásnál is meggyőződést szerezni, hogy minden versenyt fölülmúló olcsó árak mellett szilárd gyártmányt korszerű, izléses kivitelben csakis

Sátoralja-Ujhelyben ilyenemű egyedül létező

BÚTORTERMEIMBEN

szerezhetik be. Elsőrendű szakiparosaim közreműködésével azon kellemes helyzetben vagyok, hogy nálam mindennemű kitűnő asztalos- és kárpitos-bútorok valamint fantasie- és díszbútorok s elegánsabban teljesen felszerelt urasági szalon-, boudoir-, ebédlő- és fogadótermek részére a most divatozó fanemekben és a legújabb alakban; nemkülönbön szalongszövetekkel, különféle szövetekkel, díszesen kárpitozva, meglepő választékban és oly különböző jutányos árak mellett készletben találhatók, hogy bevásárlását mindenki igényeinek megfelelően teljes megelégedésére a legolcsóbb gyári árban szerezheti be.

Továbbá van szerencsém a nagyérdemű közönségnek b. tudomására hozni, hogy bútort vásárolni szándékozók kényelmére boldhelyiségem emeletén is f. év január hó 1-től

bútor-minta-termeket

rendeztem be, hol ugyanis ebédlő- és háló-szobák valamint szalonok kézen és felállítva a csak gondolható legszebb kivitelben láthatók.

Számos látogatást és pártfogást kérve maradtam

9—

kiváló tisztelettel

Wilhelm Henrik.

Első Tokaji Borkiviteli Társaság. TOKAJ

ajánlja Tokaji Csemege és Gyogyborait, valamint azok tiszta párlatait, a magy. kir. vinczelérdében készült

Tokaj-Hegyaljai Cognacot.

Kapkató minden csemegeüzletben.

Árjegyzék és bémentelen minták ingyen szolgáltatnak. Megrendelések a fenti világosan kiírandó címhez intézendők.

1-12

S Hirdetmény.

Sáros-Nagypatak alsó határában a vasuti állomáshoz egy óra távolságra eső, 160 hold szántóföldből álló birtok gazdasági épülettel és magánlakással, a ház mellett egy hold szőlő és gyümölcsfával együtt 6 évre haszonbérbe kiadó, esetleg örök áron eladó. Sarkadi Nagy Mihály, tulajdonos.

N.-Bocskó
vasuti állomástól 1/4
órányi távolságra

Gyertyánliget

(Kabolapojana)

gyógyfürdő (Marmarosmegyében.)

Fürdő-idény
május 15-től
szeptember 30-ig

Fürdő, ivó- és tejkúra, klimatikus hegyi gyógyhely, hidegvíz-intézet. *Massage és villamozással*

„GYERTYÁNLIGET” nevezetes pompás szép fekvése által, csodálatosan védett por- és szélmentes helyen, 1600 lábnyi tengerföltől magasságban, köröskörül erdős hegyektől határolva. Levegője hegyi, élenyűs, tiszta és feletti egészséges. Vasas savanyuvizei igen kellemes ízűek, könnyen emészthetők és gyors hatásúak. Az ujonnan épült, modern berendezésű hidegvíz-intézetben a Priessnitz-féle kúra megfelelő diatával alkalmaztatik. Kiváló siker vérszegénység, sápkór, női bántalmak, idegesség (neurasthenia), gyomor- és bélbajok, vältózálnál stb. Lakások új építkezések folytán mindenkor biztosítva vannak. Az élelmezés minden igényt kielégít. Az árak mérsékeltek (az elő- és utó-évadban 20% olcsóbb.) Bővebb felvilágosítással szolgál a fürdőigazgatóság.

3-3

S.a.-Ujhely, nyomtatott a »Zemplén« gyorsajtóján.

HIRDETÉS.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására adni, hogy a

„Koronához” czimzett szállodát

Csernyiczky Mihály volt bérlőtől átvevén, azt a mai kor igényeinek megfelelőleg csinos és kényelmes lakszobák, meg tágas értekezleti helyiségekkel berendeztük, hol egyszersmind kitűnő izletes magyar konyha és természetes finom italo, valamint pontos kiszolgálatról gondoskodva lesz.

Bankettek rendezése és abbonensek előnyös föltételek mellett elvállaltatnak.

A nagyérdemű közönség minél számosabb látogatását és becses pártfogását kérve, vagyunk

kitűnő tisztelettel

Abonyi D. Mór és veje.

21—

A COGNAC-IPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BUDAPESTEN.

Gyártmányai a nemzetközi bor- és élelmezési kiállítás juryje által (udvari és egészségügyi tanácsos Vogel tanár eln.)

közegészségügyi szempontból a legmagasabb kitüntetést egyedül nyerték el és alábbi orvosi tekintélyek elismerésének örvendenek.

Dr. Angyán tanár Dr. Korányi tanár Dr. Réczey tanár
Dr. Kétly tanár Dr. Kovács tanár Dr. Stiller tanár
Dr. Kézsmáry tanár Dr. Müller tanár Dr. Tauffer tanár

A számos elismerő levelek közül, melyek igazolják, hogy ezen cognac-gyártmányt a legelső hely illeti, csak az alábbi közöljük egész terjedelemben:

Ország. m. kir. chemiai és

közp. vegy.kísérl. állomás.

(Földmívelésü. m.

kir. miniszterium.)

1437/1892.

IGAZOLVÁNY.

Az országos m. kir. chemiai intézet és központi vegy.kísérl. állomás részéről hivatalosan igazolatik, hogy a Cognac-IPAR Rézvénytársaság cognac-gyára a modern technikai és az egészségügyi követelményeknek megfelelőleg van berendezve s az ott gyártott készletből f. hó 21. napján hivatalosan vett (ötféle) cognac-minták mindegyike kifogástalan jó minőségűnek találtott.

Budapesten, 1892. október hó 28-án.

Az igazgató helyett:

TÓTH, s. k

Számos példét tehát csakis ezen gyártmányokat rendelni. Megbízások intézendők a Cognac-IPAR Rézvénytársasághoz Budapestben.

Kapható S.A.-Ujhelyt: Rein István cukrász nál.

Elővigyázat

A ZACHERLIN

rovarpör vásárlásánál.

Vevő: Nekem nem kell nyitott rovarpor, mert én Zacherlint kértem! Ezen különlegességet joggal dicsérhetik, mert ez a legkitűnőbb irtószert minden rovar ellen, és ezért csakis: »Zacherlin« névvel ellátott lepecsételt üvegeket fogadok el! Ára; 15 kr. 30 kr. 50 kr. 1 frt.

A valódi Zacherlin kapható:

S.a.-Ujhelyben: Kincsesy Péter, Cs. Buday Ákos, Eliásy Imre, Bárzy Béla, Behyna test., Grünbaum M., Nagy Béla Lajos, Klein Henrik, Klein Béla, Malátsik György, Szentgyörgyi Vilms. Abauj-Szántó: Blau Herman. Sávár Kálmán. Homonnán: Pápay Pál, Klein Dávid, Pálányi Dezső, Szekérák Ambrus. Mátyások: Reichard H.

N.-Mihályban: Glück Mór, Tolvay Imre, Mezner Vilmos. Sárospatakon: Pavletits György s Palcsó Lászlónál. Szerencsen: Rochlitz Dezsónál. Tállya: Sichermann Jakab és fiánál. Tokajon: Frisch Vilmos, Helm Samu, Morgenstern Izidor, Olay Lajos, Zákó Soma. Varannón: Cseri Herman, Gaál Sándor.

3-6